

***Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia
Var ärliga och rättvisa***

**Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko
18. - 25.1.2019
Ekumeniska böneveckan för kristen enhet**

**Rukouspäiväjulistus ja raamatuntekstit
Böndagsplakat och bibeltexter**

Herran rukous

Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä
jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille anteeksi velkamme
niin kuin mekin annamme anteeksi
velallisillemme.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima
ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Suomen Ekumeenisen Neuvoston hyväksymä
ekumeeninen sanamuoto

Herrens bön

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske,
på jorden så som i himlen.

Ge oss idag
det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem
som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket, din är makten
och äran, i evighet.
Amen.

Motsvarar översättningen i Bibel 2000

Alkuperäinen englanninkielinen aineisto: *Justice and only justice you shall pursue*

Pontifical Council for Promoting Christian Unity www.vatican.va

The Commission on Faith and Order of the World Council of Churches www.oikoumene.org

Ruotsinkielinen aineisto:

SVERIGES KRISTNA RÅD

Box 14038

SE-167 14 Bromma

www.skr.org

SUOMEN EKUMEENINEN NEUVOSTO / EKUMENISKA RÅDET I FINLAND

PL / PB 210

00131 HELSINKI / HELSINGFORS

www.ekumenia.fi

***Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia
Var ärliga och rättvisa***

Aineistoa

Kristittyjen ykseyden ekumeeniselle rukousviikolle
ja muuhun ekumeeniseen hartauselämään

Material

för Ekumeniska böneveckan för kristen enhet
och för annat ekumeniskt andaktsliv

Suomennos: Mika K.T. Pajunen

Toimittajat:

Mari-Anna Auvinen, Veijo Koivula, Suvi-Tuulia Vaara

Översättning och bearbetning:

Per-Magnus Selinder

Redigering: Olle Kristenson, SKR

Referensgrupp: Linköpings samkristna råd

ERITYISET KIITOKSET Persekutuan Greja-grejeja di Indonesialle (PGI, Indonesian kirkkojen yhteistyöelin), Konferensi Waligereja Indonesialle (KWI, Indonesian katolinen piispainkokous) ja aineistotyöryhmälle.

SÄRSKILD TACKSAMHET riktas till Persekutuan Greja-grejeja di Indonesia, PGI (Kyrkornas gemenskap i Indonesien) den indonesiska katolska biskopskonferensen (Konferensi Waligereja Indonesia, KWI), och alla dem som bidragit med arbetsinsatser.

Ms Rahel Daulay, M.L.M. (Church Musician and Lecturer at the Jakarta Theological Seminary, Methodist Church in Indonesia)

Rev. Dr Junifrius Gultom (Director, Graduate Program of the Bethel Theological Seminary in Indonesia, Indonesian Bethel Church)

Rev. Dr Justitia Vox Dei Hattu (Lecturer at the Jakarta Theological Seminary and Minister of the Protestant Church in Moluccas)

Rev. Dr Henriette T. Hutabarat Lebang (General Chairperson of the Communion of Churches in Indonesia, Toraja Church)

Rev. Irene Umbu Lolo, M. Th. (Minister of the Christian Church of Sumba)

Mr Williams Bill Mailoa, S.Si. (Teol.) (Member of the Liturgy and Church Music Division, Indonesian Christian Church)

Rev. dra. Yolanda Pantou (Commissioner of the Faith and Order and Minister of the Indonesian Christian Church)

Rev. Fr Yohanes Rusae, Lic.Lit. (Secretary of the Liturgical Commission, the Catholic Bishops' Conference of Indonesia)

Ms Susan Fr. Sahusilawane, S.Si. (Teol.) (Staff of the World Vision Indonesia and Member of the Liturgy and Church Music Resource Centre of the Jakarta Theological Seminary, Protestant Christian Church in Western Indonesia)

Rev. Fr Agus Ulahay (Executive Secretary of the Commission for Ecumenical and Interreligious Affairs, the Catholic Bishops' Conference of Indonesia)

Rev. Sri Yuliana, M. Th. (Executive Secretary of Unity and Church Renewal, Communion of Churches in Indonesia, Christian Church of Southern Sumatra)

Materiaali viimeisteltiin PGI:n isännöimässä kansainvälisen aineistotyöryhmän kokouksessa Jakartassa 3.-8.9.2017. Kansainvälisellä työryhmällä oli mahdollisuus osallistua jumalanpalvelukseen yhdessä Toraja-kirkon seurakunnista ja katolisessa Pyhän Jaakobin seurakunnassa Kelapa Gadingissa, Jakartassa. Vierailu Beautiful Indonesia -miniatyyripuistoon auttoi kansainvälistä työryhmää ymmärtämään maan monikulttuurisuutta ja Indonesian kansakuntaa yhdistäviä periaatteita. Kokouksen viimeisenä päivänä työryhmällä oli tilaisuus esitellä ekumeenista rukousviikkoa Jakartan teologisessa seminaarissa (JTS), ja työryhmä haluaa kiittää oppilaitoksen henkilökuntaa. Työryhmä kiittää PGI:n henkilökuntaa vieraanvaraisuudesta, erityiskiitos Revd. Sri Yulianalle ja Mr Abdiel Taniasille. Kiitokset myös katolisen piispainkokouksen henkilöstölle, erityisesti Revd. Fr Agus Ulahaylle. Kiitoksen myös Indonesian Christian Forumin jäsenille, jotka työryhmä tapasi Jakartassa.

Materialet till böneveckan för kristen enhet 2019 fastställdes vid ett möte, som hölls PGI:s gästhem i Jakarta den 3-8 september 2017. Det internationella teamet hade förmånen att få fira gudstjänst tillsammans med en församling i Toraja-kyrkan och den katolska församlingen St Jakob i Kelapa Gading, Jakarta. Ett besök i Beautiful Indonesia Miniature Park var till god hjälp för det internationella teamet för att förstå mångfalden och rikedomerna av olika kulturer och religioner i Indonesien liksom även de grundläggande principer som förenar denna stora nation. En samtalsession med några medlemmar från Christian Forum i Indonesien berikade också vår förståelse för den ekumeniska gemenskapen mellan kyrkorna i Indonesien och för dess roll när det gäller att bidra till byggandet av ett fredligt och rättfärdigt samhälle i Indonesien. Under den sista dagen av mötet kunde det internationella teamet introducera böneveckan för kristen enhet och dess användning vid Jakarta teologiska seminarium (JTS). Det internationella teamet vill tacka ledarna för Persekutuan Greja-grejeja di Indonesia för dess generositet när det gäller att ta emot oss vid gästhemmet och stabsmedlemmarna som gjorde vår vistelse så god, särskilt Rev Sri Yuliana and Mr Abdiel Tanias. Vi vill också uttrycka vår tacksamhet för den hjälp vi fått genom kansliet för den katolska biskopskonferensen, särskilt Fr Agus Ulahay. Vår uppskattning går också till ledarna och kansliet vid Jakarta teologiska seminarium.

Sisältö / Innehåll

Herran rukous – Herrens bön.....	- 2 -
Erityiset kiitokset – Särskild tacksamhet	- 4 -
Valhetta ja epäoikeudenmukaisuutta vastaan	- 6 -
Mot lögner och orättvisa	- 7 -
Raamatunteksti.....	- 8 -
Den bibliska texten.....	- 9 -
Johdanto vuoden 2019 teemaan	- 10 -
Introduktion till temat för året 2019.....	- 11 -
Ekumeeninen jumalanpalvelus	- 14 -
Ekumenisk gudstjänst	- 15 -
Raamatun mietiskelyt ja rukoukset kahdeksalle päivälle	- 26 -
Bibliska reflektioner och böner för de åtta dagarna.....	- 27 -
Ensimmäinen päivä.....	- 26 -
Dag 1.....	- 27 -
Toinen päivä.....	- 28 -
Dag 2.....	- 29 -
Kolmas päivä.....	- 30 -
Dag 3.....	- 31 -
Neljäs päivä.....	- 32 -
Dag 4.....	- 33 -
Viides päivä.....	- 34 -
Dag 5.....	- 35 -
Kuudes päivä.....	- 36 -
Dag 6.....	- 37 -
Seitsemäs päivä.....	- 38 -
Dag 7.....	- 39 -
Kahdeksas päivä.....	- 40 -
Dag 8.....	- 41 -
Julistus kahdesta ekumeenisesta rukouspäivästä vuonna 2019.....	- 42 -
Plakat om två ekumeniska böndagar år 2019.....	- 43 -
Rukouspäivien raamatuntekstit 2019	- 44 -
Bibeltexter för böndagarna 2019.....	- 45 -

VALHETTA JA EPÄOIKEUDENMUKAISUUTTA VASTAAN

Tärkeät aiheet ja tehtävät kutsuvat meitä yhteiseen rukoukseen tammikuussa 2019, kun vietämme kristittyjen ykseyden ekumeenista rukousviikkoa. Ekumeenisen rukousviikon teema ”Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia” haastaa meistä jokaisen. Aihe perustuu 5. Mooseksen kirjan ohjeisiin tuomarien velvollisuuksista. Tuomarien tehtävä on etsiä totuutta ja oikeudenmukaisuutta – mutta se on myös jokaisen kristityn tehtävä. Rukouspäivän Vanhan testamentin teksti Jesajan kirjasta puhuu totuuden tuntemisen Hengestä, joka auttaa näkemään oikein sekä itsemme että lähimmäisemme. Totuuden tuntemisen Henki ohjaa oikeudenmukaisuuteen ja sovintoon.

Rukousviikon teeman on valinnut indonesialainen työryhmä. Indonesia on maantieteellisesti meistä kaukana, mutta sikäläisten ihmisten ongelmat ovat meitä lähellä. Yksityisten ihmisten ja kristillisten kirkkojen vaikeudet ovat hyvin samankaltaisia maantieteellisistä ja kulttuurisista syistä riippumatta. Itsekkyys, epäoikeudenmukaisuus ja eriarvoisuus ovat tuttuja ongelmia myös länsieurooppalaisessa kristillisyydessä.

Rukousviikkoa ja sen aineistoa valmistellut indonesialainen työryhmä on kiinnittänyt huomiota siihen vääristyneisyyteen, jossa epäoikeudenmukaisuus loitontaa ihmisiä ja kirkkoja toisistaan. Ekumeeninen rukousviikko kutsuu kristittyjä toisenlaiseen liikkeeseen, jossa keskinäinen kunnioittaminen, oikeudenmukaisuus ja sovinto ovat keskeisiä vaikuttimia.

Ekumeenista rukousviikkoa vietetään vuosittain kaikkialla maailmassa 18.–25. tammikuuta. Rukousjakso on kahdeksan päivän mittainen ja sitä kutsutaan myös rukousoktaaviksi. Rukousjakson aloittaa 18. tammikuuta Kristittyjen ykseyden rukouspäivä. Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa varten tuotettu aineisto yhdistää eri puolilla maailmaa elävät kristityt pohtimaan saman aihepiirin kysymyksiä ja rukoilemaan samoihin haasteisiin liittyvien asioiden ja ihmisten puolesta. Rukoillessamme ykseyden puolesta liitymme rukoilevien kristittyjen ketjuun maapallon ympäri. Teemaltaan aineisto sopii myös Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivän viettoon 24. lokakuuta.

Kristillisten kirkkojen hajaannus jatkuu yhä eikä sovinto tai rauha leimaa erilaisten kristittyjen elämää kaikissa maissa tai olosuhteissa. Näemme kuitenkin myös monia merkkejä ykseydestä ja kaipuusta siihen. Rukouksemme ykseyden puolesta saa leimansa toivosta ja ilosta niiden monien asioiden takia, jotka tekevät meistä veljiä ja sisaria Kristuksessa.

Rukouksessa katseemme kääntyvät näkemään sen maailman todellisuuden, jossa elämme ja ne ihmiset, jotka elävät väkivallan ja riitojen, sodan, vainojen ja terrorismin ahdistamina. Katseemme kääntyvät kuitenkin ennen kaikkea Jumalan puoleen, joka on totuuden, oikeudenmukaisuuden ja armon Jumala. Rukousviikolla rukoilemme rauhan, sovinnon ja ykseyden puolesta ja tahdomme toteuttaa omalta osaltamme Kristuksen ylimmäispapillista rukousta, ”että he kaikki yhtä olisivat” (Joh. 17:21).

Siunattua ekumeenista rukousviikkoa toivottaen
Toimituskunta

MOT LÖGNER OCH ORÄTTVISA

Viktiga teman och uppgifter kallar oss till gemensam bön i januari 2019, när vi firar ekumeniska böneveckan för kristen enhet. Ekumeniska böneveckans tema ”Var ärliga och rättvisa” är en uppfordran till var och en av oss. Temat bygger på 5 Moseboks regler för domare: Domarnas uppgift är att söka sanning och rättvisa – men det är också samtidigt varje kristens uppgift. Böndagens gammaltestamentliga text ur Jesajas bok talar om vishetens och insiktens ande, klokhetens och kraftens ande, en ande som hjälper oss att se både oss själva och våra medmänniskor på ett sant sätt. Herrens ande leder oss till rättvisa och försoning.

Böneveckans tema har valts ut av en indonesisk arbetsgrupp. Indonesien ligger geografiskt sett långt från oss, men de problem som människor där tampas med finns också nära. Enskilda individers och kristna kyrkors svårigheter är på många sätt väldigt lika, oberoende av geografi och kultur. Själviskhet, orättvisa och ojämlikhet är bekanta problem även för kristenheten i Västeuropa.

Den indonesiska arbetsgrupp som har förberett böneveckan och dess material har fäst uppmärksamhet vid den förvridenhet som gör att orättvisa ökar avståndet mellan människor och kyrkor. Ekumeniska böneveckan inbjuder kristna till en annan rörelse, till att ha ömsesidig respekt, rättvisa och försoning som de pådrivande krafterna.

Världen över firas ekumeniska böneveckan årligen 18–25 januari. Den perioden omfattar åtta dagar och kallas också för böneoktav. Oktaven inleds den 18 januari med böndagen för kristen enhet. Materialet som har producerats för böneveckan för kristen enhet för kristna i olika delar av världen samman och manar oss att fundera över frågor kring ett gemensamt tema. Materialet uppmuntrar oss att be för de här frågorna och för människor som tampas med liknande utmaningar. När vi ber för enhet sluter vi oss till en kedja av bedjande kristna som sträcker sig runt hela jordklotet. Ekumeniska böneveckans material lämpar sig också för användning i samband med böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar den 24 oktober.

Splittringen inom de kristna kyrkorna fortsätter. Försoning och fred präglar dessvärre inte olika kristnas liv i alla länder eller under alla förhållanden. Trots det ser vi också många tecken på enhet och längtan efter enhet. Vår bön för enhet präglas av hopp och glädje över alla de många faktorer som gör oss till bröder och systrar i Kristus.

I bönen vänder sig våra blickar till den verklighet som vi lever i och vi ser de människor som lever med våld och konflikt, krig och förföljelse eller terrorism. Men mest av allt riktas våra blickar ändå mot Gud, som är sanningens, rättvisans och nådens Gud. Under böneveckan ber vi för fred, försoning och enhet och vill för vår del förverkliga Kristi översteprästerliga bön ”att de alla skall bli ett” (Joh. 17:21).

Med önskan om en välsignad ekumenisk bönevecka
Redaktionskommittén

Raamatun teksti

5. Moos. 16: 11–20

11 Tulkaa kaikki Herran, Jumalanne eteen, niin te kuin teidän poikanne ja tyttärenne, orjanne ja orjattarenne sekä keskuudessanne asuvat leeviläiset, muukalaiset, orvot ja lesket, ja iloitkaa kaikki siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asuinsijaksi.

12 Muistakaa, että itse olitte orjina Egyptissä. Noudattakaa sen tähden tarkoin näitä käskyjä.

13 Kun olette puineet viljanne ja korjanneet viinisatonne, teidän tulee viettää lehtimajanjuhlaa seitsemän päivän ajan.

14 Iloitkaa kaikki juhlassanne, niin te kuin teidän poikanne ja tyttärenne, orjanne ja orjattarenne sekä keskuudessanne asuvat leeviläiset, muukalaiset, orvot ja lesket.

15 Viettäkö seitsemän päivän ajan juhlaa Herran, Jumalanne, kunniaksi siinä paikassa, jonka hän valitsee. Herra siunaa teidän satonne ja kaikki toimenne, ja siksi teidän tulee iloita ja riemuita.

16 Kolmesti vuodessa, happamattoman leivän juhlan, viikkojuhlan ja lehtimajanjuhlan aikana, kaikkien miesten on kokoonnuttava Herran, Jumalanne, kasvojen eteen siihen paikkaan, jonka hän valitsee. Kukaan ei saa tulla Herran eteen tyhjin käsin,

17 vaan jokainen tuokoon lahjan sen mukaan, miten hänellä on varoja ja miten Herra, teidän Jumalanne, on häntä siunannut.

18 Asettakaa heimojanne varten tuomareita ja kirjureita kaikkiin kaupunkeihin, jotka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa. Heidän tulee tuomita kansaa oikeudenmukaisesti.

19 Älkää väaristäkö oikeutta älkääkä olko puolueellisia. Älkää ottako lahjuksia, sillä lahjus sokaisee viisaankin ja väaristää niiden asian, jotka ovat oikeassa.

20 Olkaa rehellisiä, noudattakaa oikeudenmukaisuutta, niin saatte elää ja pitää omananne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille.

Den bibliska texten

Femte Moseboken 16: 11–20

11 På den plats som Herren, din Gud, väljer ut och där han vill låta sitt namn bo skall du glädja dig inför Herren, din Gud, tillsammans med din son och din dotter, din slav och din slavinna, liksom med leviterna i dina städer samt invandrarna, de faderlösa och änkorna som du har hos dig.

12 Kom ihåg att du själv en gång var slav i Egypten, och följ troget dessa stadgar.

13 Lövhyddefesten skall du fira i sju dagar, när du har samlat in vad du fått från din tröskplats och din vinpress.

14 Gläd dig under din fest tillsammans med din son och din dotter, din slav och din slavinna, liksom med leviterna, invandrarna, de faderlösa och änkorna i dina städer.

15 I sju dagar skall du hålla fest till Herrens, din Guds, ära på den plats som Herren väljer ut. Ty Herren, din Gud, skall välsigna dig och hela din skörd och allt ditt arbete, och du skall bara glädja dig.

16 Tre gånger om året skall alla män hos dig träda fram inför Herren, din Gud, på den plats som han väljer ut: vid det osyrade brödets högtid, vid veckohögtiden och vid lövhyddefesten. Ingen skall träda fram inför Herren med tomma händer,

17 utan var och en skall ge vad han kan, allt efter den välsignelse som Herren, din Gud, har gett dig.

18 Inom dina stammar skall du tillsätta domare med biträden i alla städer som Herren, din Gud, ger dig, och de skall skipa rätt åt folket med rättvisa domar.

19 Du skall inte vränga rätten och inte vara partisk. Du skall inte ta mutor, ty mutor gör den vise blind och fördärvar saken för den som har rätt.

20 Det rätta, endast det rätta, skall vara din strävan. Då får du leva och ta i besittning det land som Herren, din Gud, vill ge dig.

JOHDANTO VUODEN 2019 TEEMAAN

Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia

(5. Moos. 16: 18–20)

Joka vuosi kristityt eri puolilla maailmaa kokoontuvat rukoilemaan kristittyjen ykseyden kasvamisen puolesta. Toimimme näin maailmassa jossa korruptio, ahneus ja epäoikeudenmukaisuus synnyttävät eriarvoisuutta ja erottavat ihmisiä toisistaan. Yhteisessä rukouksessamme murtuneen maailman keskellä on voimaa. Vaikka meidät on yhdessä kutsuttu yhteiseen todistukseen oikeudenmukaisuuden puolesta ja Kristuksen parantavan armon välikappaleiksi maailman murtuneisuudessa, olemme kuitenkin yksittäisinä kristittyinä ja yhteisinä usein osallisia epäoikeudenmukaisuuteen.

Kristittyjen ykseyden rukousviikon 2019 ovat valmistelleet Indonesian kristityt. Indonesia on 265 miljoonan asukasluvullaan, josta 86% arvioidaan olevan muslimeja, tunnettu maailman suurimmasta muslimiväestöstään. Tästä huolimatta noin 10% indonesialaisista on eri perinteisiin kuuluvia kristittyjä. Väkiluvulla ja alueen laajuudella mitattuna Indonesia on Kaakkois-Aasian suurin kansakunta. Siihen kuuluu yli 17000 saarta, 1340 etnistä ryhmää ja yli 740 paikallista kieltä, ja kuitenkin tätä moninaisuutta yhdistää yksi kansalliskieli indonesia. Kansakunta on perustettu *Pancasilaksi*¹ kutsutulle viidelle periaatteelle, joiden mottona on *Bhineka Tunggal Ika* (Ykseys erilaisuudessa). Indonesialaiset ovat eläneet todeksi *gotong royong* -periaatteen vaatimaa solidaarisuutta ja yhteistyötä etnisen, kielellisen ja uskonnollisen moninaisuuden keskellä. Tämä tarkoittaa elämän kaikkien osa-alueiden, työn, surun ja juhlien jakamista ja kaikkien indonesialaisten pitämistä veljinä ja sisarina.

Indonesian aina hauras harmonia on nyt uusin tavoin uhattuna. Viime vuosien taloudellinen kasvu on suurelta osin perustunut järjestelmälle, jonka sydämessä on kilpailu. Tämä on selvästi *gotong royong*in perustuvaa yhteistyötä vastaan. Korruptiota esiintyy monin tavoin. Se vaikuttaa politiikkaan ja kauppaan usein ympäristöä tuhoavin vaikutuksin. Korruptio vaarantaa aivan erityisellä tavalla oikeuden ja lainkäytön. Aivan liian usein ne, joiden tehtävänä on edistää oikeudenmukaisuutta ja suojella heikkoja, toimivat juuri päinvastaisella tavalla. Tämän seurauksena kuilu rikkaiden ja köyhien välillä on kasvanut, ja monet ihmiset elävät skandaalimaisessa köyhyudessa luonnonvaroiltaan rikkaassa maassa. Perinteinen indonesialainen sanonta kuuluukin ”hiiri kuolee nälkään täynnä riisiä olevassa ladossa”. Samalla tietyt etniset ja uskonnolliset ryhmät yhdistetään usein vaurauteen tavoilla, jotka ruokkivat jännitteitä. Yhteisöt toisiaan vastaan nostava radikalisaatio on kasvanut ja sitä pahentaa joidenkin yhteisöjen demonisointi sosiaalisessa mediassa.

Kristilliset yhteisöt tulevat aivan uudella tavalla tietoisiksi ykseydestään tilanteessa, jossa niillä on yhteinen huolenaihe ja jossa ne yhdistyvät vastaamaan kohtaamaansa epäoikeudenmukaisuuteen. Samaan aikaan kun kohtaamme epäoikeudenmukaisuutta, on velvollisuutemme kristittyinä tutkiskella, miten olemme siihen itse osallisia. Vain tukeutumalla Jeesuksen rukoukseen ”että he yhtä olisivat” voimme todistaa elävästä ykseydestä erilaisuudessa. Ykseytemme Kristuksessa antaa voimaa taistella epäoikeudenmukaisuutta vastaan ja palvella sen uhrien tarpeita.

¹ *Pancasilan* viisi periaatetta ovat (1) usko yhteen ja ainoaan Jumalaan, (2) oikeudenmukainen ja sivistynyt ihmisuus, (3) indonesian yhtenäisyys, (4) edustajien pohdintoista syntyneen yksimielisyyden synnyttämä sisäisen viisauden ohjaama yksimielinen demokratia, (5) kaikkien indonesialaisten sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

INTRODUKTION TILL TEMAT FÖR ÅR 2019

Var ärliga och rättvisa

(5 Mosebok 16: 18–20)

Varje år kommer kristna över hela världen tillsammans för att växa i enhet genom bönen. Vi gör detta mitt i en värld där korruption, girighet och orättfärdighet leder till ojämlikhet och splittring. När vi förenar oss i gemensam bön blir den kraftfull i en splittrad värld. Som enskilda och kristna församlingar är vi medskyldiga till orättvisor, men likafullt tillsammans kallade att forma ett gemensamt vittnesbörd om rättvisa och att bli verktyg för Kristi helande nåd rakt in i världens splittring.

Böneveckan för kristna enhet år 2019 har förberetts av kristna från Indonesien. Med en befolkning på 265 miljoner där 86 procent är muslimer är Indonesien känt för att ha den största muslimska befolkningen av alla länder. Omkring tolv procent av indonesierna är emellertid kristna från olika traditioner. Ser man både till folkmängden och till landets utbredning är Indonesien den största nationen i sydöstra Asien. Landet har mer än 17 000 öar, 1 340 olika etniska grupper och över 740 lokala språk, men i mångfalden förenas man genom ett nationellt språk, *Bahasa Indonesia*. Nationen bygger på fem grundprinciper, som kallas *Pancasila*² med mottot *Bhineka Tunggal Ika* (enhet i mångfald). Rakt igenom mångfalden av etniska grupper, språk och religioner har indonesierna levt enligt principen *gotong royong*, vilket betyder att leva i solidaritet och genom samverkan. Detta innebär att dela alla aspekter av livet: arbete, sorg, fest och att man betraktar alla indonesier som bröder och systrar.

Denna ständigt sköra harmoni hotas idag av nya frågor. En stor del av den ekonomiska tillväxt, som Indonesien har genomgått under de senaste decennierna, har byggts på ett system som har konkurrens som sitt centrum. Detta står i stark kontrast till det samarbete som *gotong royong* ger uttryck för. Korruption uppträder i många olika former. Den påverkar både politiken och affärlivet, ofta med förödande konsekvenser för miljön. Korruptionen undergräver särskilt rättvisan och tillämpningen av lagstiftningen. De som förväntas stå för rättvisa och att skydda de svaga, handlar alltför ofta på motsatt sätt. Som en konsekvens av detta har gapet mellan rika och fattiga ökat. Därför har detta land, så rikt på resurser, skandalöst många människor som lever i fattigdom. Ett traditionellt indonesiskt ordspråk uttrycker detta så: ”En mus dör av hunger i en lada full med ris.” Under tiden har särskilda etniska och religiösa grupper ofta förknippats med välstånd på ett sätt som väckt splittring. En radikaliserings som ställer en gemenskap mot en annan har växt fram och förvärrats av sociala medier som demoniserar särskilda grupper.

Kristna församlingar i den här miljön har nyligen blivit medvetna om sin enhet när de förenas i ett gemensamt engagemang och ett gemensamt ansvar inför en orättfärdig verklighet. På samma gång måste vi som kristna när vi möter denna verklighet, fråga oss på vilket sätt vi själva är medskyldiga. Bara genom att ta till oss Jesu bön ”att de alla skall bli ett” kan vi bära vittnesbörd om en levande enhet i mångfald. Det är genom vår enhet i Kristus som vi förmår bekämpa orättfärdigheten och tjäna behoven bland dess offer.

² *Pancasilas* fem grundprinciper är: (1) Tron på en enda Gud, (2) En rättfärdig och civiliserad mänsklighet, (3) Indonesiens enhet, (4) Demokrati som vägleds av den inre visdomen och den enhet som växer fram ur folkrepresentanternas frihet – en konsensusinriktad demokrati och (5) Social rättvisa för Indonesiens folk.

Nämä huolenaiheet ovat saaneet Indonesian kristityt huomaamaan, kuinka Viidennen Mooseksen kirjan sanat ”olkaa rehellisiä ja noudattakaa oikeudenmukaisuutta” (ks. 5. Moos. 16:18–20) vastaavat voimallisesti heidän tilanteeseensa ja tarpeisiinsa. Jumalan kansa uudistaa sitoutumisensa Jumalan heidän kanssaan tekemään liittoon ennen kuin se saapuu Jumalan heille lupaamaan maahan. Tämä perikooppi on luvussa, jonka keskeisenä teemana ovat juhlat, joita Jumalan liiton kansa viettää. Jokaisen juhlan jälkeen kansaa ohjeistetaan: ”Iloitkaa kaikki juhlassanne, niin te kuin teidän poikanne ja tyttärenne, orjanne ja orjattarenne sekä keskuudessanne asuvat leeviläiset, muukalaiset, orvot ja lesket.” (5. Moos. 16:14, katso myös 16:11). Indonesian kristityt pyrkivät palauttamaan tämän saman, eri yhteisöt mukaan ottavien juhlien hengen, josta he ovat aiemmin iloinneet. Voi näyttää erikoiselta, että tämän pitkän luvun päätteeksi tulee kaksi tuomarien asettamista koskevaa jaetta, mutta tässä Indonesian kontekstissa kaikkia koskevat juhlat ja oikeudenmukaisuus tulevat todeksi. Jeesuksen perustaman liiton kansana tiedämme, että taivaallisen juhla-aterian ilo tulee niiden osaksi, joilla on nälkä ja jano ja joita oikeudenmukaisuuden vuoksi vainotaan, sillä ”heidän on taivasten valtakunta” (Matt. 5:6,10).

Kristuksen Kirkko on kutsuttu olemaan tämän valtakunnan esimakua. Tätä emme kuitenkaan epäyhtenäisyydessämme tavoita. Emme onnistu olemaan Jumalan rakkauden merkki hänen kansaansa kohtaan. Samalla tavoin kuin epäoikeudenmukaisuus on loitontanut Indonesian yhteiskunnassa ihmisiä toisistaan, epäoikeudenmukaisuus on ruokkinut myös Kirkon jakaantumista. Kadumme epäoikeudenmukaisuutta, joka aiheuttaa jakaantumista, mutta kristittyinä myös uskomme Kristuksen voimaan antaa anteeksi ja parantaa. Ja niin yhdistymme jälleen Kristuksen ristin juurella pyytäen hänen armoaan sekä lopettamaan epäoikeudenmukaisuuden että antamaan anteeksi ne synnit, jotka ovat aiheuttaneet jakaantumisemme.

Kahdeksan päivän tutkiskelumme ja jumalanpalveluksemme keskittyvät tähän valitsemaamme teemaan. Jokaisen päivän otsikko on huolellisesti valittu edustamaan jotakin epäoikeudenmukaisuuden synnyttämistä kamppailuista, että voisimme syventyä tutkiskelemaan ykseyden ja oikeudenmukaisuuden kysymyksiä. Päivien teemat ovat:

- Päivä 1 Oikeus virratkoon kuin vesi (Aamos 5:24)
- Päivä 2 Kun myönnätte, sanokaa vain: ’Kyllä’, kun kiellätte, sanokaa: ’Ei’ (Matt. 5:37)
- Päivä 3 Anteeksiantava ja laupias on Herra (Ps. 145:8)
- Päivä 4 Tyytykää siihen, mitä teillä on (Hepr. 13:5)
- Päivä 5 Ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman (Luuk. 4:18)
- Päivä 6 Hänen nimensä on Herra Sebaot (Jer. 10:16)
- Päivä 7 Suuri on sinun uskosi, nainen! (Matt. 15:28)
- Päivä 8 Herra on minun valoni ja apuni (Ps. 27:1)

Drivna av denna delaktighet fann Indonesiens kristna att orden från Femte Moseboken, ”det rätta, endast det rätta, skall vara din strävan...” (se 5 Mos 16:18-20), på ett kraftfullt sätt talade till sin situation och sina behov. Innan Guds folk fick komma in i det land som Gud hade lovat dem, förnyade de sin förpliktelse inför det förbund som Gud hade upprättat med dem. Avsnittet finns i ett kapitel vars centrala tema är festligheterna som firades av förbundsfolket. Efter varje fest uppmanas folket: ”Gläd dig under din fest tillsammans med din son och din dotter, din slav och din slavinna, liksom med leviterna, invandrarna, de faderlösa och änkorna i dina städer.” (5 Mos 16:14, se också 16:11). Indonesiska kristna försöker återupptäcka samma anda av inkluderande festligheter som de tidigare har upplevt rakt över olika gemenskapsgränser. I slutet av detta långa kapitel verkar det egendomligt att två verser handlar om att tillsätta domare. Men i den indonesiska miljön betyder det att förbindelsen mellan festligheter och rättvisa blir tydlig. Det nya förbundets folk, som upprättats genom Jesus, vet att glädjen från den himmelska festen kommer att ges åt dem som hungrar och törstar efter rättfärdigheten och de som förföljs för rättfärdighetens skull, ”dem tillhör himmelriket” (Matteusevangeliet 5:6, 10).

Kristi kyrka är kallad att vara en försmak av detta rike. Genom vår splittring kommer vi emellertid till korta. Vi misslyckas att vara ett tecken på Guds kärlek till sitt folk. På samma sätt som orättfärdigheten har vidgat klyftorna och splittrat det indonesiska samhället så har också orättfärdigheten åstadkommit splittring inom kyrkan. Vi bekänner den orättfärdighet som förorsakar splittring men som kristna tror vi också på Kristi makt att förlåta och hela oss. Därför finner vi oss själva förenade under Kristi kors, kallade av både hans nåd att göra slut på orättfärdigheten och av hans barmhärtighet över de synder som har orsakat vår splittring.

Reflektionerna över de åtta dagarna och gudstjänstordningen fokuserar på det tema vi har valt. För att fördjupa vår reflektion kring enhet och rättfärdighet har ämnet för varje dag valts med omsorg för att visa kampen mot orättfärdigheten. Dessa teman är:

Dag 1	Låt rätten välla fram som vatten (Amos 5:24)
Dag 2	Vad ni säger skall vara <i>ja</i> eller <i>nej</i> (Matteus 5:37)
Dag 3	Nådig och barmhärtig är Herren (Psaltaren 145:8)
Dag 4	Nöj er med vad ni har (Hebreerbrevet 13:5)
Dag 5	Att frambära ett glädjebud till de fattiga (Lukas 4:18)
Dag 6	Herren Sebaot är hans namn (Jeremia 10:16)
Dag 7	Kvinna, din tro är stark (Matteus 15:28)
Dag 8	Herren är mitt ljus och min räddning (Psaltaren 27:1)

EKUMEENINEN JUMALANPALVELUS

Johdanto

Tämä jumalanpalvelus korostaa sitä, kuinka tärkeää on, ettemme vain puhu ykseydestä, oikeudenmukaisuudesta ja laupeudenteosta, vaan siirrymme toimintaan ja konkreettisiin sitoumuksiin sekä ykseyden, oikeudenmukaisuuden ja laupeuden tekoihin niin henkilökohtaisessa elämässämme kuin kristillisissä yhteisöissämme.

Jumalanpalvelusta valmisteltaessa tulee ottaa huomioon etenkin yksi seikka. Se koskee niitä liturgisia symbolisia tekoja, jotka seuraavat *Sitoutumista ykseyteen oikeudenmukaisuuden ja armon kautta*. On tärkeää, että kaikkia osallistujia varten on varattu kaksi korttia tai nimilappua. Palveluksen aikana osallistujia pyydetään pohtimaan, kuinka he voisivat sitoutua tiettyihin oikeudenmukaisuuden, armon tai ykseyden tekoihin. Tämän jälkeen heitä kutsutaan kirjoittamaan kullekin kortille omat konkreettiset sitoumuksensa. Jokainen kiinnittää yhden näistä korteista omaan paitaansa. Jäljelle jääneet kortit kerätään kolehdin aikana ja viedään ristin juurelle. Palveluksen päättyessä nämä kortit jaetaan kaikille osallistujien poistuessa kirkosta siten, että jokainen saa jonkun toisen sitoumuksen.

Jumalanpalvelusjärjestys

Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia (5. Moos. 16:18-20)

- L Liturgi
- S Seurakunta
- E Lukija

Rukouskutsu

- L Kiittäkäämme ja kunnioittakaamme Kolmiyhteistä Jumalaa.
Jumala, Isämme, sinä kruunaat luomakunnan oikeudenmukaisuudella ja armolla.
- S Me kiitämme ja kunnioitamme sinua.
- L Jeesus Kristus, sinun ristisi tuo vanhurskauden ja uuden elämän.
- S Me kiitämme ja kunnioitamme sinua.
- L Pyhä Henki, sinä innoitat sydämemme toimimaan oikein.
- S Me kiitämme ja kunnioitamme sinua.
- L Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kaikkien kanssa.
- S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Kokoontumisvirsi (valitaan paikallisesti)

Johdantosanat

Eri yhteisöistä tulevana kristittyinä me kokoonnemme rukoilemaan ykseyden puolesta. Tämän vuoden Kristittyjen ykseyden rukousviikon teeman ”Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia” ovat valinneet Indonesian kirkot. Teeman valinta oli välttämätöntä, koska yhä uudestaan syntyy tilanteita, jotka erottavat meitä toisistamme ja synnyttävät konflikteja. Yhteinen rukous muistuttaa meitä siitä, että Kristuksen ruumiin jäsenenä meidät on kutsuttu tavoittelemaan ja ilmentämään oikeudenmukaisuutta. Ykseytemme Kristuksessa antaa meille voimaa ottaa osaa laajempaan kamppailuun oikeudenmukaisuuden puolesta ja tukemaan elämän kunnioittamista.

EKUMENISK GUDSTJÄNST

Introduktion

Denna gudstjänstordning understryker vikten av att röra sig från diskussion om enhet, rättvisa och barmhärtighet till handling och konkret förpliktelse till aktioner för enhet, rättvisa och barmhärtighet i våra personliga liv och i livet inom våra kristna församlingar.

Ett särskilt inslag behöver uppmärksammas i förberedelserna. Det gäller den liturgiska symbolhandlingen som äger rum efter *Förpliktelse till enhet genom rättfärdighet och barmhärtighet*. Man bör förbereda två lappar eller kort för varje deltagare i gudstjänsten. Under gudstjänsten uppmanas deltagarna att fundera över hur de skulle kunna förbinda sig till en särskild handling för rättvisa, barmhärtighet eller enhet. De uppmanas att skriva ned på vardera av de två lapparna vad deras eget konkreta åtagande kan vara. Varje person sätter fast en av dessa lappar på sin egen skjorta eller blus. Den andra lappen kommer att samlas upp som en kollekt och läggas fram vid foten av korset. Vid sammanfattningen av gudstjänsten delas dessa kort ut till var och en när de lämnar kyrkan så att var och en kan be för någon annans förpliktelse.

Gudstjänstordning

Var ärliga och rättvisa (5 Mosebok 16:18-20)

L Ledare

A Alla

F Förebedjare 1-3

Inbjudan till tillbedjan

- L:** Låt oss tillbe vår treenige Gud.
Gud, vår Fader, du krönte din skapelse med rättfärdighet och barmhärtighet.
- A:** **Vi kommer för att tillbe dig.**
- L:** Jesus Kristus, ditt kors leder oss till ett nytt liv och rättfärdighet.
- A:** **Vi kommer för att tillbe dig.**
- L:** Heliga Ande, du leder våra hjärtan att handla rättfärdigt
- A:** **Vi kommer för att tillbe dig.**
- L:** Må vår Herres Jesu Kristi nåd, Guds kärlek och den heliga Andens gemenskap vara med er alla.
- A:** Och med din ande.

Ingångspsalm

Ingångsord

Som kristna från skilda församlingar är vi samlade här för att be om enhet. Detta år har ämnet för böneveckan för kristen enhet valts av kyrkor i Indonesien och lyder: ”Det rätta, endast det rätta, skall vara din strävan.” Ett sådant tema är en tvingande nödvändighet i de återkommande situationer som för med sig splittring och konflikter. När vi ber tillsammans, påminns vi om att vår kallelse som medlemmar i Kristi kropp är att sträva efter och förkroppsliga rättfärdigheten. Vår enhet i Kristus stärker oss att ta del av den vidare kampen för rättfärdighet och verka för livets värdighet.

Ylistysvirsi

Synnintunnustusrukous

- L** Rakkaat sisaret ja veljet, tunnustakaamme Herran edessä mitä syntiä olemme tehneet ja pyytäkäämme anteeksiantoa, että voisimme otollisesti palvella Jumalaa.
- E1** *(pappi tai seurakunnanjohtaja lukee)*
Armollinen ja myötätuntoinen Jumala,
sinä olet valinnut meidät paimentamaan laumaasi.
Sinun Poikasi Jeesus opetti meitä toimimaan oikeudenmukaisesti.
Emme ole aina omassa virassamme toimineet oikeudenmukaisesti niitä ihmisiä kohtaan, jotka olet meille uskonut, vaan olemme asettaneet etusijalle ne, jotka ovat meille läheisiä tai korkeassa sosiaalisessa asemassa sivuuttaen muukalaiset, köyhät ja yhteiskunnassa vähäisimmät, peläten puolustaa sorrettuja ja väärinkäyttäen kirkon voimavaroja.
Nämä tekomme ovat saattaneet jotkut hylkäämään kirkkosi.
Herra, armahda.
- S** **Herra, armahda.** *(Vastaus voidaan laulaa.)*
- E2** *(seurakuntalainen lukee)*
Rakastava Jumala,
sinä olet koonnut meidät laumasi jäseniksi.
Sinun Poikasi Jeesus opetti meitä rakastamaan toinen toisiamme, josta meidät tunnetaan sinun opetuslapsiksesi.
Tunnustamme, ettemme ole onnistuneet täyttämään hänen rakkauden käskyään vaan olemme pitäneet toisten kirkkojen jäseniä kilpailijoinamme; olemme olleet vihamielisiä toisiamme kohtaan ja hitaita antamaan anteeksi keskittyen vain omaan henkilökohtaiseen etuumme,
sivuuttaen sisartemme ja veljiemme tarpeet,
ja sulkeneet ulos ne, jotka eivät ole jakaneet meidän näkökulmaamme.
Näin toimien asenteemme ovat vahvistaneet meitä toisistaan erottavia muureja.
Herra, armahda.
- S** **Herra, armahda.**
- E3** *(eri ihminen lukee)*
Armollinen Jumala,
Sinä olet valtuuttanut meidät tekemään yhteisestä kodistamme oikeudenmukaisen paikan kaikille.
Ylitsevuotavassa rakkaudessa sinä lähetät sateen niin vanhurskaille kuin väärämielisille ja Jeesuksessa sinä opetat meitä elämään syrjimättä.
Tunnustamme, ettemme ole seuranneet opetustasi,
vaan olemme ylenkatsoneet lähimmäisiämme,
kylväneet valheita sosiaalisessa mediassa
ja osallistuneet yhteiskunnan harmonian järkyttämiseen.
Meidän käytöksemme uhkaa tehdä maailmasta hedelmättömän pellon,
joka ei enää kykene tuottamaan oikeudenmukaisuutta kaikelle luomakunnalle.
Herra, armahda.

Lovpsalm

Bön och bekännelse

- L:** Kära systrar och bröder, låt oss bekänna inför Herren att vi har syndat och be om förlåtelse, så att vår tillbedjan kan behaga Gud.
- F1:** Barmhärtige Gud, du har kallat oss att vara ditt folk i världen. Jesus, din Son, lärde oss att handla rättfärdigt. Vi är medvetna om att vi ibland har handlat orättfärdigt när vi särskilt gynnar dem som står oss nära eller dem som har högre social status framför dem som är främlingar, de fattiga och de minsta i samhället. Vi har varit rädda för att försvara de förtryckta och använt kyrkans resurser på fel sätt. Dessa handlingar har medfört att en del människor har vänt sig bort från din kyrka.
Herre, förbarma dig över oss.
- A:** **Herre, förbarma dig.** (*Detta svar kan sjungas*)
- F2:** Kärleksrike Gud, du har samlat oss som medlemmar i din hjord. Jesus, din Son, har lärt oss att älska varandra som ett tecken på att vi är hans lärjungar. Vi bekänner att vi har misslyckats att leva ut detta kärlekens bud genom att betrakta dem som kommer från andra kyrkor som rivaler, genom att uppträda ovänligt mot varandra och ha svårt att förlåta, genom att enbart se till våra egna intressen och strunta behoven hos våra systrar och bröder, genom att utestänga dem som inte delar våra åsikter. Så har våra attityder ökat splittringens murar mellan oss.
- A:** **Herre, förbarma dig.** (*Detta svar kan sjungas*)
- F 3:** Nåderike Gud, du har gett oss i uppdrag att göra vårt gemensamma hem till en rättfärdighetens plats som är öppen för alla. Du utgjuter din överflödande kärlek över rättfärdiga och orättfärdiga och lär oss genom Jesus Kristus att älska utan förbehåll. Vi bekänner att vi har misslyckats att följa denna undervisning, när vi har visat bristande respekt för vår nästa, när vi har spridit falska omdömen om varandra på olika sociala media, när vi har deltagit i nedbrytandet av den sociala sammanhållningen. Vårt sätt att leva riskerar att göra vår värld till en öde åker där din rättfärdighet inte längre får råda i hela skapelsen.
- A:** **Herre, förbarma dig.** (*Detta svar kan sjungas*)
- L:** Må Gud, den allsmäktige, ha förbarmande över oss, förlåta oss våra synder och leda oss till det eviga livet.

Solo-, körsång eller meditativ musik

Ordet

Första läsningen: 5 Mosebok 16:11-20

Responsorium: Psaltaren 82:1-8

Omkväde: Gud, grip in, håll dom över jorden

Gud står i gudaförsamlingen,
i gudarnas krets håller han dom.
”Hur länge skall ni döma orättfärdigt och ta parti för de skyldiga?”

- A:** **Gud, grip in, håll dom över jorden**
Ge de svaga och faderlösa deras rätt, låt de hjälplösa och fattiga få rättvisa,

S Herra, armahda.
L Armahtakoon meitä kaikkivaltias Jumala,
antakoon hän meille meidän syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät iankaikkiseen elämään.
S Aamen.

Jumalan Sanan julistaminen

Ensimmäinen lukukappale: 5. Moos. 16:11-20

Vastauspsalmi: 82:1-8

Vastaus: Nouse, Jumala, saata maan päällä oikeus kunniaan!

Jumala astuu esiin jumalien kokouksessa ja julistaa jumalille tuomionsa:
"Kuinka kauan te poljette oikeutta ja pidätte väärintekijöiden puolta?"

Vastaus: Nouse, Jumala, saata maan päällä oikeus kunniaan!

Puolustakaa orpoja ja onnettomia, huolehtikaa köyhistä ja kurjista.
Pelastakaa heikot ja vähäväkiset, vapauttakaa heidät sortajien käsistä.

Vastaus: Nouse, Jumala, saata maan päällä oikeus kunniaan!

Te ette tiedä ettekä ymmärrä mitään, te harhaillette pimeässä, ja maan perustukset järkkyvät.

Vastaus: Nouse, Jumala, saata maan päällä oikeus kunniaan!

Kuulkaa! Vaikka olette jumalia, kaikki tyynni Korkeimman poikia, te kuolette niin kuin ihminen
kuolee, sorrutte kuin vallasta syösty ruhtinas!"
Nouse, Jumala, saata maan päällä oikeus kunniaan! Sinun ovat kaikki kansat.

Vastaus: Nouse, Jumala, saata maan päällä oikeus kunniaan!

Toinen lukukappale: Room. 12:1–13

Halleluja (lauletaan)

Evankeliumi: Luuk. 4:14–21

Halleluja (lauletaan)

Saarna

Sitoutuminen oikeudenmukaisuuteen, armoon ja ykseyteen

L Jeesus Kristus rukoilee, että hänen opetuslapsensa olisivat yhtä.
Hänen elämänsä lahjoittaa oikeuden maailmalle.
E1 Meidät on Kristuksen ruumiin jäseninä kutsuttu kulkemaan yhdessä hänen tietään.
E2 Kuulkaamme hänen kutsuaan.
S **Pyhä Henki, yhdistä meidät toimimaan.**

- rädda de arma och svaga, befria dem ur de ondas våld!
- A:** **Gud, grip in, håll dom över jorden**
De vet ingenting, förstår ingenting, de vandrar i mörker. Jordens grundvalar vacklar.
- A:** **Gud, grip in, håll dom över jorden**
Jag säger: Ni är gudar, alla är ni den Högstes söner,
men ni skall dö som människor dör och falla som furstar faller.”
Gud, grip in, håll dom över jorden, ty alla folk är din egendom.
- A:** **Gud, grip in, håll dom över jorden**

Andra läsningen: Romarbrevet 12:1–13

Halleluja (psalm)

Evangelieläsning Lukas 4:14–21

Halleluja (psalm)

Predikan

Förpliktelse till rättvisa, barmhärtighet och enhet

- L:** Jesus Kristus ber om enhet bland sina lärjungar.
Gåvan han ger oss genom sitt liv är rättvisa i världen.
- F 1:** Som lemmar i Kristi kropp är vi kallade att vandra tillsammans på hans vägar
- F 2:** Låt oss lyssna till hans kallelse.
- A:** **Heliga Ande, förena oss i handling.**
- F 3:** Som lemmar i Kristi kropp är vi kallade att hålla våra liv fria från kärleken till pengar och glädja oss åt det vi har.
- F 1:** Låt oss bryta den onda cirkeln av girighet för att leva ett liv i enkelhet.
- A:** **Heliga Ande, förena oss i handling.**
- F 2:** Som lemmar i Kristi kropp är vi kallade att förkunna frihet för de fångna och för offren för varje form av våld.
- F 3:** Låt oss hjälpa dem till ett liv i värdighet.
- A:** **Heliga Ande, förena oss i handling.**
- F 1:** Som lemmar i Kristi kropp är vi kallade att utöva gästfrihet till främlingar.
- F 2:** Låt oss överträffa varandra när det gäller att hedra varandra.
- A:** **Heliga Ande, förena oss i handling.**
- F 1:** Som lemmar i Kristi kropp är vi kallade att förkunna det glada budskapet för hela skapelsen.
- F 3:** Låt oss skydda livet och skönheten i Guds skapelse.
- A:** **Heliga Ande, förena oss i handling.**
- L:** För att göra våra individuella förpliktelser tydliga, inbjuds du att skriva ned ditt åtagande på två lappar. Du kan behålla en av dessa lappar nära ditt hjärta. Den andra kommer att samlas in som en offergåva.

Psalm

(Psalm om enhet och/eller rättvisa kan sjungas medan församlingen skriver ned sina åtaganden)

- E1** Meidät on Kristuksen ruumiin jäseninä kutsuttu elämään vapaina rahaa rakastamatta, ja tyytymään siihen, mitä meillä on.
- E2** Rikkokaamme ahneuden kierre ja eläkäämme yksinkertaisesti.
- S** **Pyhä Henki, yhdistä meidät toimimaan.**
- E1** Meidät on Kristuksen ruumiin jäseninä kutsuttu julistamaan vapautusta kahlituille ja kaikenlaisen väkivallan uhreille.
- E2** Auttakaamme heitä ihmisarvoiseen elämään.
- S** **Pyhä Henki, yhdistä meidät toimimaan.**
- E1** Meidät on Kristuksen ruumiin jäseninä kutsuttu osoittamaan vieraanvaraisuutta muukalaisille.
- E2** Kunnioittakaamme kilvan toinen toistamme.
- S** **Pyhä Henki, yhdistä meidät toimimaan.**
- E1** Meidät on Kristuksen ruumiin jäseninä kutsuttu julistamaan hyvää sanomaa koko luomakunnalle.
- E2** Suojelkaamme Jumalan luomakunnan elämää ja kauneutta.
- S** **Pyhä Henki, yhdistä meidät toimimaan.**
- L** Meidät on kutsuttu tekemään työtä oikeudenmukaisuuden puolesta. Tehdäksemme tämän todeksi meitä kutsutaan kirjoittamaan omat sitouksemme kahdelle eri kortille. Kutsumme sinua säilyttämään toisen näistä korteista lähellä sydäntäsi. Toisen taas keräämme ja tuomme eteen uhrilahjana.

(Korttien keräämisen aikana voidaan laulaa ykseyttä ja/tai oikeudenmukaisuutta käsittelevää laulua.)

Uhrilahja

- L** Vain tätä Herra sinulta odottaa: tee sitä mikä on oikein, osoita rakkautta ja hyvyttä ja vaella valvoen, Jumalaasi kuunnellen. (Miika 6:8) Sitoudumme oikeudenmukaisuuden tekoihin.

(Tässä kohden avustajat kokoavat toisen kortin jokaiselta ja tuovat ne laitettavaksi ristin juurelle.)

- L** Armollinen Jumala, sinä olet osoittanut myötätuntosi ja huolenpitosi koko luomakuntaa kohtaan. Sinun rakkautesi innoittaa meitä tuomaan eteesi nämä sitouksemme oikeudenmukaiseen toimintaan rakastamalla toisiamme kaikesta sydämestämme heidän kulttuurisesta, etnisestä ja uskonnollisesta taustastaan riippumatta. Ota nyt vastaan uhrimme ja muuta se toiminnaksi Kirkkosi ykseyden puolesta. Tätä me pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta, Pyhän Hengen voimassa, joka elää kanssasi yksi Jumala iankaikkisesta iankaikkiseen.
- S** **Aamen.**

Rauhantervehdys

(Liturgi kutsuu seurakunnan rauhantervehdykseen siten, että voimme yhdessä julistaa uskomme.)

Nikean uskontunnustus

Offrande

- L:** Det enda Herren begär av dig: att du gör det rätta, lever i kärlek och troget håller dig till din Gud (Mika 6:8). Vi förpliktar oss till rättvisa handlingar.
(Vid denna punkt samlar kyrkvårdarna in den andra lappen och bär fram dem för att lägga dem vid foten av korset)
- L:** Nåderike Gud, du har visat oss ditt förbarmande och din omsorg över hela skapelsen. Din kärlek inspirerar oss till dessa förpliktelser att handla rättfärdigt genom att älska andra helhjärtat oberoende av deras kulturella, etniska eller religiösa bakgrunder. Tag nu emot våra gåvor och förvandla dem till handling för din kyrkas enhet. Vi ber om detta genom din son Jesus Kristus i den heliga Andens kraft, som lever med dig som en enda Gud nu och alltid.
- A:** **Amen.**

Fridshälsning

(Ledaren inbjuder församlingen att utväxla fridshälsning så att vi tillsammans kan stämma in i kyrkans bekännelse.)

Nicenska trosbekännelsen

Folkets böner

- L:** Låt oss bära fram våra gemensamma böner till Gud för kyrkan och för hela mänsklighetens behov.
- F 1:** Från öarna och oceanerna tillber vi dig, o Gud, Skaparen av allt liv. Över bergen och genom dalarna lovprisar vi dig, o Gud, världens frälsare. Med alla nationers tungomål, tackar vi dig, o Gud, kropparnas och själarnas tröstare. Vi kommer inför dig med våra bördor och vårt hopp. Idag ber vi:
- A:** **O Gud, hör våra böner och ge oss av din kärlek.**
- F 2:** Vi ber för dem som lever i orättvisor mitt ibland oss. Ge oss mod att lyfta fram deras röster och stärka deras hopp. Vi ber för dem som fortsätter att befästa orättvisorna. Må din kärlek fylla våra hjärtan och göra oss till sändebud om frihet och fred. Vi ber för varje organisation och för varje människa som står upp för rättfärdighet. Hjälp oss att handla rättfärdigt i enlighet med ditt ord. Idag ber vi:
- A:** **O Gud, hör våra böner och ge oss av din rättfärdighet.**
- F 3:** Vi ber för kyrkans synliga enhet. Hjälp oss att fullfölja Jesu bön om att vi alla skall bli ett och arbeta tillsammans för att manifesteras ditt rike. Idag ber vi:
- A:** **O Gud, hör vår bön och ge oss hängivelse för enhet.**
- F 1:** Vi tackar dig för de många färger, kulturer och traditioner som vi delar i denna värld. I våra olikheter, ena oss genom din kärlek. Gör det möjligt för oss att handla tillsammans för att upprätthålla livet och att göra denna värld till ett rättfärdigt och fredligt hem för hela mänskligheten. Idag ber vi:
- A:** **O Gud, hör våra böner och ge oss din fred.**

Herrens bön

Psalm

Sändning

- L:** När vi lämnar denna samling kommer vi att få ta emot en av lapparna om förpliktelse. Vi inbjuds att be för den förpliktelse som står skriven på lappen.

Yhteinen esirukous

L Nostakaamme yhteinen rukouksemme Herralle Kirkon ja kaikkien ihmisten tarpeiden puolesta.

E Saarilta ja meriltä nousee kiitoksemme ja kunnioituksemme puoleesi, oi Jumala, elämän Luoja. Läpi vuorten ja laaksojen ylistämme sinua, oi Jumala, maailman Pelastaja. Kaikkien kansojen kielillä kiitämme sinua oi Jumala, ruumiittemme ja sielujemme Lohduttaja. Tulemme eteesi kantaen taakkojamme ja toiveitamme. Me pyydämme sinulta tänään:

S **Oi Jumala, kuule rukouksemme ja anna meille rakkautesi.**

E Rukoilemme niiden puolesta, jotka elävät epäoikeudenmukaisuuden keskellä. Rohkaise meitä voimistamaan heidän ääntään ja vahvistamaan heidän toivoaan. Rukoilemme niiden puolesta, jotka yhä edelleen jatkavat epäoikeudenmukaisuuden ylläpitämistä. Saakoon sinun hyvyytesi täyttää sydämemme ja muuttaa meidät vapauden ja rauhan tekijöiksi. Rukoilemme jokaisen instituution ja yksilön puolesta, jotka puolustavat oikeudenmukaisuutta. Anna meidän toimia oikein sinun sanojesi mukaan. Me pyydämme sinulta tänään:

S **Oi Jumala, kuule rukouksemme ja anna meille oikeutesi.**

L Rukoilemme Kirkon näkyvän ykseyden puolesta. Johda meidät täyttämään Jeesuksen rukous, että me yhtä olisimme, ja toimimaan yhdessä Valtakuntasi osoittamiseksi. Me pyydämme sinulta tänään:

S **Oi Jumala, kuule rukouksemme ja anna meidän sydämestämme tavoitella ykseyttä.**

L Me kiitämme sinua monista väreistä, kulttuureista ja tavoista, jotka jaamme tämän maailman kanssa. Yhdistä meidät erilaisuutemme keskellä rakkaudessa. Anna meidän toimia yhdessä elämän ylläpitämisen puolesta ja auta meitä tekemään tästä maailmasta oikeudenmukainen ja rauhallinen koti koko ihmiskunnalle. Me pyydämme sinulta tänään:

S **Oi Jumala, kuule rukouksemme ja anna meille rauhasi.**

Isä meidän -rukous

Virsi/Laulu

Lähetäminen

L Kun lähдете tästä palveluksesta, saatte kukin yhden sitoutumiskortin. Kutsumme sinua rukoilemaan korttiin kirjoitetun sitoumuksen puolesta.

Välsignelse

- L:** Må Gud omfamna dig med kärlek
och låta vänlighet flöda ut från dig.
Må Gud tända mod i dig
och förvandla dig till att bli ett redskap för rättvisa och fred.
Må Gud ge dig ödmjukhet
och ge dig uthållighet att främja enheten.
- A:** **Amen.**

(Medan församlingen går ut delar prästerna/pastorerna ut lapparna om förpliktelse)

Siunaus

- L** Syleilköön Jumala teitä rakkaudella
ja antakoon rakkauden kummuta teistä. Sytyttäköön Jumala teissä rohkeuden
ja muuttakoon teidät oikeuden ja rauhan tekijöiksi.
Antakoon Jumala teille nöyryyttä
ja kestävyyttä vaalia ykseyttä.
- S** **Aamen.**

(Seurakuntalaisten poistuessa jumalanpalveluksessa avustaneet jakavat heille sitoutumiskortteja.)

**Kristittyjen ykseyden
EKUMENINEN RUKOUSVIIKKO
18.-25.1.
EKUMENISKA BÖNEVECKAN
för kristen enhet**

SUOMEN EKUMENINEN NEUVOSTO EKUMENISKA RÅDET I FINLAND www.ekumenia.fi

RAAMATUN MIETISKELYT JA RUKOUKSET KAHDEKSALLE PÄIVÄLLE

Ensimmäinen päivä Oikeus virratkoon kuin vesi

Aamos 5:22–25: *Mutta oikeus virratkoon kuin vesi ja vanhurskaus kuin ehtymätön puro.*
Luuk. 11:37–44: *Voi teitä, fariseukset!*

Mietiskely

Kristityt voivat olla joskus hyvinkin sitoutuneita rukoukseen ja jumalanpalvelukseen, mutta vähemmän huolissaan köyhistä ja syrjäytetyistä. Toisinaan rukoilemme kirkossa, mutta samaan aikaan sorramme toisia ja hyväksikäytämme ympäristöä. Indonesian kristityt ovat huomanneet, että heidän maassaan on ihmisiä, jotka koettavat intohimoisesti harjoittaa uskoaan, mutta sortavat toisuskovia jopa väkivaltaisesti. Luukkaan evankeliumissa Jeesus kuitenkin muistuttaa meitä siitä, että oikean jumalanpalveluksen ulkoinen merkki on oikeudenmukainen toiminta. Hän tuomitsee ankarasti tätä velvoitetta laiminlyövät.

Aamoksen profetiassa Jumala hylkää niiden jumalanpalveluksen, jotka laiminlyövät oikeutta, kunnes he antavat ”oikeuden virrata kuin veden ja vanhurskauden kuin ehtymättömän puron” (5:24). Profeetta edellyttää täydellistä yhteyttä jumalanpalveluksen ja oikeudenmukaisten tekojen välillä. Kun kristityt työskentelevät yhdessä kuunnellakseen köyhien ja sorrettujen huutoa, he kasvavat yhteydessä toinen toiseensa ja Kolmiyhteiseen Jumalaan.

Rukous

Lesken, orvon ja muukalaisen Jumala,

Sinä olet osoittanut meille vanhurskauden tien.

Anna meidän kulkea tietäsi oikeudenmukaisesti toimien ja sinua palvellen.

Anna meidän kristittyinä yhdessä kiittää ja kunnioittaa sinua

ei vain sydämässämme ja mielissämme vaan myös teoissamme ja toimissamme.

Anna Pyhän Hengen auttaa ja johtaa meitä toimimaan oikeudenmukaisuuden puolesta missä ikinä olemme, niin että monet voisivat vahvistua meidän tekojemme kautta.

Jeesuksen nimessä. Aamen.

BIBLISKA REFLEKTIONER OCH BÖNER FÖR DE ÅTTA DAGARNA

Dag 1 Låt rätten välla fram som vatten

Amos 5: 22–25 *Låt rätten välla fram som vatten*

Lukas 11: 37–44 *Ve er, fariseer*

Reflektion

Kristna människor kan ibland vara mycket upptagna med bön och gudstjänst, men mindre angelägna om att bry sig om de fattiga och marginaliserade. Ibland ber vi i kyrkan men förtrycker samtidigt vår nästa eller exploaterar miljön. Kristna i Indonesien erkänner att det i deras land finns människor som passionerat försöker att utöva sin tro, men som samtidigt förtrycker dem som har en annan tro och till och med utövar våld för att göra detta. Men enligt Lukasevangeliet påminner Jesus oss om att det yttre tecknet på tillbedjan av Gud är att handla rättfärdigt. Han är sträng i sitt fördömande över dem som försummar denna förpliktelse.

I Amos profetiska budskap avvisar Gud den gudstjänst som firas av dem som försummar rättvisan, de skall i stället ”låta rätten välla fram som vatten och rättfärdigheten som en outsinlig ström” (Amos 5:24). Profeten insisterar på att gudstjänst och rättfärdiga handlingar hör samman. När kristna arbetar tillsammans och lyssnar till ropet från de fattiga och förtryckta växer de i gemenskap med varandra och med den Treenige Guden.

Bön

*Änkans, den föräldralöses och främlingens Gud,
du har visat oss rättfärdighetens väg.*

Hjälp oss att följa din väg genom att handla rättfärdigt när vi tillber dig.

Hjälp oss som kristna att tillbe dig tillsammans, inte bara i våra hjärtan och tankar, utan också genom våra handlingar.

Må den heliga Anden hjälpa och leda oss att arbeta för rättfärdighet varhelst vi befinner oss, så att många människor kan bli stärkta genom våra insatser.

I Jesu namn. Amen.

Toinen päivä

Kun myönnätte, sanokaa vain: 'Kyllä', kun kiellätte, sanokaa: 'Ei'

Ef. 4: 22–25: *Luopukaa siis valheesta ja puhukaa toinen toisellenne totta, sillä me olemme saman ruumiin jäseniä*

Matt. 5: 33–37: *Kun myönnätte, sanokaa vain: 'Kyllä', kun kiellätte, sanokaa: 'Ei.'*

Mietiskely

Ihmisiä kohtaan tehty väkivalta ei ole vain fyysistä väkivaltaa tai ryöstöä, vaan myös juoruilua ja pahantahtoisia huhuja. Sosiaalinen media mahdollistaa epätotuuksien levittämisen nopeasti suurille joukoille. Indonesian kristityt ovat huomanneet, kuinka tämä on joskus johtanut siihen, että uskonnolliset ryhmät kristityt mukaan lukien levittävät valheita ja ennakkoluuloja toisia uskonnollisia ryhmiä kohtaan. Pelko ja koston uhka voivat viedä ihmisiltä halun puolustaa oikeuden toteutumista ja johtaa heidät vaikenemaan epäreilujen ja epätosien syytösten edessä, joiden tehtävänä on synnyttää pelkoa.

Jeesus sanoi rohkeasti: Kun myönnätte, sanokaa vain: 'Kyllä', kun kiellätte, sanokaa: 'Ei'. Enempi on pahasta. Petollisuus tuhoaa ihmisten ja ihmisryhmien väliset hyvät suhteet kirkot mukaan lukien. Epärehellisyys rikkoo Kirkon ykseyttä. Efesolaiskirje muistuttaa, että olemme toistemme jäseniä. Tämä kutsuu kristittyjä olemaan rehellisiä ja vastuullisia toisia kohtaan siten, että voimme kasvaa keskinäisessä yhteydessä. Kun toimimme näin, kyse ei ole pahasta vaan Jumalan Pyhästä Hengestä, joka on meidän kanssamme.

Rukous

*Vanhurskas ja oikeudenmukainen Jumala,
anna meille viisautta erottaa oikea väärästä.*

Anna rehellisyyden ohjata sydäntämme ja huultemme puhua totuutta.

Anna meille rohkeutta olla rehellisiä silloinkin, kun muut ovat meitä vastaan.

*Estä meitä levittämästä valhetta ja tee meistä pikemminkin ykseyden ja rauhan tekijöitä,
jotka levittävät hyvää sanomaa kaikille kansoille.*

Me rukoilemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä. Aamen.

Dag 2 Vad ni säger skall vara ja eller nej

Efesierbrevet 4: 22–25 *Lägg därför bort lögnen och tala sanning, var och en till sin nästa, vi är ju varandras lemmar*

Matteus 5: 33–37 *Vad ni säger skall vara ja eller nej*

Reflektion

Våld mot medmänniskor handlar inte bara om fysiska övergrepp eller plundring, utan också om skvaller och elak ryktesspridning. Sociala medier har gjort det enkelt för osanningar att spridas på ett ögonblick till en stor publik. Kristna i Indonesien är medvetna om hur detta ibland leder till att lögnen och fördomar sprids av religiösa grupper, inklusive kristna, gentemot andra religiösa grupper. Rädsla och hot om vedergällning kan göra att människor blir ovilliga att stå upp för sanningen och gör att de förblir tysta inför orätta och osanna påståenden som är till för att skapa rädsla.

Jesus sa mycket tydligt: ”Vad ni säger skall vara ja eller nej”. Det som är vid sidan av detta kommer från den onde. Falskhet förstör goda förhållanden mellan människor och mellan olika grupper, inklusive kyrkor. Öarlighet upplöser kyrkans enhet. Brevet till efesierna påminner oss om att vi är varandras lemmar. Detta är en kallelse till kristna att vara ärliga och ansvarskrävande mot varandra och så växa i gemenskap. Om vi gör detta sker det inte genom den onda anden, utan det är Guds ande som är i oss.

Bön

Rättfärdighetens Gud,

ge oss vishet att skilja mellan gott och ont.

Låt våra hjärtan vägledas av ärlighet och våra läppar tala sanningens ord.

Ge oss mod att vara sanningsenliga, även när andra går emot oss.

Bevara oss från att sprida falskhet.

Gör oss i stället till budbärare om enhet och fred och förkunnare av de goda nyheterna för alla människor.

Det ber vi i din Sons, Jesu Kristi, namn. Amen.

Kolmas päivä

Anteeksiantava ja laupias on Herra

Ps. 145: 8–13: *Anteeksiantava ja laupias on Herra*

Matt. 1: 1–17: *Sukupolvia on siis Abrahamista Daavidiin kaikkiaan neljätoista, Daavidista pakkosiirron aikaan samoin neljätoista, ja siitä taas neljätoista Kristukseen*

Mietiskely

”Herra on hyvä kaikille, hän armahtaa kaikkia luotujaan”, sanoi psalminkirjoittaja julistaen, että Jumalan rakkaus yltää yli kaikkien raja-aitojen, etnisyyden, kulttuurin, rodun ja jopa uskonnon. Jeesuksen sukuluettelo Matteuksen evankeliumissa heijastaa tätä laajenevaa näkyä. Vaikka muinaisissa kulttuureissa naiset nähtiin usein alempiarvoisina tai isiensä ja aviomiestensä omaisuutena, nimeää Matteus neljä naista Jeesuksen esivanhempien joukossa, joista kaksi, Ruut ja Rahab, kuuluvat pakanakansoihin. Kolme muuta listassa lueteltua esivanhempaa tunnettiin heidän syntisyydestään kuten avionrikkoja kuningas Daavid. Näiden nimeäminen Jeesuksen sukuluetteloon ja ottaminen osaksi Jumalan inhimillistä historiaa julistaa sitä, kuinka Jumala ottaa mukaan pelastussuunnitelmaansa kaikki, miehet ja naiset, syntiset ja vanhurskaat heidät taustastaan riippumatta.

Indonesian kansakuntaan kuuluu yli 17000 saarta ja 1340 etnistä ryhmää, ja kirkot jakautuvat usein etnisten rajalinjojen mukaan. Tällainen ulos sulkeminen voi johtaa jotkut näkemään itsensä totuuden ainoina haltijoina, mikä haavoittaa kirkon ykseyttä.

Kun etninen ja uskonnollinen fanaattisuus sekä suvaitsemattomuuden henki parhaillaan kasvavat läpi koko maailman, voivat kristityt palvella ihmiskunnan perhettä liittymällä yhteen todistamaan Jumalan rakkauden kaikenkattavuudesta julistaen yhdessä psalminkirjoittajan kanssa, kuinka ”anteeksiantava ja laupias on Herra” kaikkia kohtaan.

Rukous

*Isä, Poika ja Pyhä Henki, yksi Jumala,
me ylistämme sinua sinun suuresta kirkkaudestasi, jota koko luomakunta julistaa.
Anna meille avoin sydän ottaa riemuiten mukaan kaikki, jotka kokevat syrjintää.
Auta meitä kasvamanaan rakkaudessa yli kaikkien ennakkoluulojen ja epäoikeudenmukaisuuden.
Anna meidän armossasi kunnioittaa jokaisen yksilön ainutlaatuisuutta niin,
että voimme moninaisuudessamme kokea ykseyttä.
Tätä rukoilemme pyhässä nimessäsi. Amen.*

Dag 3 Nådig och barmhärtig är Herren

Psaltaren 145: 8–13 *Nådig och barmhärtig är Herren*

Matteus 1: 1–17 *Antalet släktled är alltså: från Abraham till David fjorton led, från David till fångenskapen i Babylon fjorton led och från fångenskapen i Babylon till Kristus fjorton led*

Reflektion

”Herren är god mot alla, barmhärtig mot allt han har skapat”, säger psalmisten och förkunnar att Guds kärlek sträcker sig över alla etniska, kulturella men också religiösa gränser. Jesu släkttavla i Matteusevangeliet speglar denna vidgande syn. Under det att de gamla kulturerna ofta såg kvinnan som underordnad eller som faderns eller den äkta mannens egendom, tar Matteus med fyra kvinnor bland Jesu förfäder. Två av dem, Rut och Rachav, var hedningar. Tre andra förfäder på listan var kända för sin syndfullhet, bland dem äktenskapsbrytaren kung David. Att nämna dessa i Jesu släkttavla och göra dem delaktiga av Guds mänskliga historia säger att Gud inkluderar var och en, man och kvinna, syndare och rättfärdig, i sin frälsningsplan, oberoende av deras bakgrund.

Indonesien är en nation som består av över 17 000 öar och 1 340 olika etniska grupper. Kyrkorna är ofta åtskilda längs med etniska gränser. En sådan exklusivitet kan medföra att en del ser på sig själva som ägare av sanningen, vilket skadar kyrkans enhet.

Mitt i en stigande etnisk och religiös fanatism och en växande anda av intolerans i världen idag, skulle kristna kunna tjäna den mänskliga familjen genom att tillsammans bära vittnesbörd om den allomfattande kärleken från Gud och med psalmisten förkunna att ”nådig och barmhärtig är Herren” och ”god mot alla”.

Bön

Fader, Son och helig Ande, en enda Gud,

vi prisar dig för din stora ära som visat sig i hela skapelsen.

Ge oss ett öppet hjärta så att vi kan omfamna alla dem som upplevt diskriminering.

Hjälp oss att växa i den kärlek som sträcker sig bortom fördomar och orättfärdighet.

Ge oss nåden att respektera det unika i varje människa, så att vi i vår mångfald kan uppleva enhet.

Detta ber vi om i ditt heliga namn. Amen

Neljäs päivä

Tyytykää siihen, mitä teillä on

Hepr. 13: 1–5: *Tyytykää siihen, mitä teillä on*

Matt. 6: 25–34: *Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan*

Mietiskely

Heprealaiskirjeen kirjoittaja varoittaa ylenpalttisesta rakkaudesta rahaa ja materiaalisia asioita kohtaan. Samaan aikaan kun meillä on taipumus ajatella, ettei meillä koskaan ole kylliksi, muistuttaa teksti meitä Jumalan huolenpidosta ja vakuuttaa, ettei hän koskaan hylkää luomaansa. Maan, jokien ja merien hedelmien kautta Jumalan hyvyys tarjoaa meille riittävästi ruokaa ja raikasta vettä ylläpitämään kaikki elävät olennot ja kuitenkin monet ihmiset kärsivät näiden perustarpeiden puutteesta. Inhimillinen heikkous ja ahneus johtavat usein korruptioon, epäoikeudenmukaisuuteen, köyhyyteen ja nälkään. Rahan, ruoan ja luonnonvarojen kerääminen ja kartuttaminen itselle tai omalle kansakunnalle tai etniselle ryhmälle voi houkuttaa sen sijaan, että huolehtisimme toisista ja jakaisimme ne heidän kanssaan.

Jeesus kuitenkin opettaa, ettei meidän tule pääasiallisesti huolehtia materiaalisista asioista. Pikemminkin meidän tulisi etsiä ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja sen arvoja luottaen siihen, että meidän taivaallinen Isämme pitää meistä huolen. Viime vuosina jotkin Indonesian kirkot ovat pitäneet huolta maaseudun pienistä kirkoista tukien niitä eri tavoin taloudellisesti, inhimillisesti ja koulutuksen kautta. Tällä yksinkertaisella ja käytännöllisellä molemminpuolisen rakkauden esimerkillä ne ovat osoittaneet ykseyttä muiden kristittyjen kanssa, mikä on Jumalan lahja Kirkolle. Yksinkertainen elämä, jossa ei keskitytä hankkimaan rahaa yli omien tarpeiden tai rohmuta varoja tulevaisuutta varten, voi auttaa meitä tekemään maapallosta, yhteisestä kodistamme, oikeudenmukaisemman paikan.

Rukous

Myötätuntoinen Jumala,

me kiitämme sinua ylenpalttisista lahjoistasi.

Anna meidän armossasi ottaa vastaan kaikki siunauksesi yksinkertaisuudessa ja nöyrässä kiitollisuudessa.

Tee meistä tyytyväisiä ja valmiita jakamaan toisten tarvitsevien kanssa niin, että kaikki voivat kokea ykseyttä sinusta virtaavassa rakkaudessa,

meidän Kolmiyhteinen Jumalamme,

joka elät ja hallitset nyt ja ikuisesti. Aamen.

Dag 4 Nöj er med vad ni har

Hebreerbrevet 13: 1–5 *Nöj er med vad ni har*

Matteus 6: 25–34 *Sök först hans rike och hans rättfärdighet*

Reflektion

Hebreerbrevets författare varnar oss för omåttlig kärlek till pengar och materiella ting. När vi tror att vi aldrig har tillräckligt, påminner texten oss om Guds försyn och försäkrar oss om att Gud aldrig kommer att överge sin skapelse. Genom jordens fruktbarhet, dess floder och sjöar, har Guds godhet försett oss med riklig föda och färskt vatten som räcker för alla levande varelser. Ändå är det många människor som saknar dessa grundläggande behov. Mänsklig svaghet och girighet leder ständigt till korrupcion, orättvisor, fattigdom och hunger. I stället för att bry sig om andra och dela vårt goda med dem, kan det vara frestande att samla och lagra pengar, mat och naturresurser för oss själva eller vår egen nation eller etniska grupp.

Ändå lär oss Jesus att de materiella tingen inte borde vara vårt främsta bekymmer. Tvärtom ska vi först och främst söka efter Guds rike och de värden som vår himmelske Fader vill ge oss. Under de senaste åren har en del kyrkor i Indonesien ställt olika slags finansiella, allmänmännsliga och utbildningsmässiga resurser till stöd för små kyrkor på landsbygden. Med dessa enkla och praktiska exempel på ömsesidig kärlek har de visat att enheten med medkristna är Guds gåva till hans kyrka. Att leva mer enkelt och inte vara upptagen med att tjäna pengar utöver det man behöver eller samla resurser för framtiden, kan göra det möjligt för oss att göra världen, vårt gemensamma hem, till en mer rättfärdig plats.

Bön

Barmhärtige Gud,

vi tackar dig för dina nådefulla gåvor.

Ge oss nåden att ta emot alla dina välsignelser med ödmjuk tacksamhet.

Hjälp oss att vara nöjda och dela med andra som är i nöd,

så att de kan upptäcka enheten i den kärlek som flödar ut från dig,

vår treenige Gud,

du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Viides päivä

Ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman

Aamos 8: 4–8: *Kuulkaa tätä, te jotka poljette vähävaraisia*

Luuk. 4: 16–21: *Ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman*

Mietiskely

Profeetta Aamos kritisoi petollisia kauppiaita, jotka hyväksikäyttivät köyhiä saadakseen mahdollisimman suuren voiton. Tämän lisäksi Aamos korosti sitä, kuinka Jumala tarkkailee heidän vääriä tekojaan eikä koskaan unohda niitä. Jumala kuuntelee epäoikeudenmukaisuuden uhrien huutoa eikä koskaan hylkää niitä, joita hyväksikäytetään ja kohdellaan epäoikeudenmukaisesti.

Me elämme globalisoituneessa maailmassa, jossa marginalisoituminen, hyväksikäyttö ja epäoikeudenmukaisuus kukoistavat. Kuilu rikkaiden ja köyhien välillä kasvaa.

Taloudellisista saavutuksista tulee määräävä tekijä ihmisten, kansojen ja yhteisöjen välillä. Taloudelliset kysymykset synnyttävät usein jännitteitä ja konflikteja ihmisten välille. On vaikeaa nauttia rauhasta, kun oikeus loistaa poissaolollaan.

Yhteisen kasteemme kautta kaikille kristityille kuuluu Jeesuksen profeetallinen tehtävä julistaa hyvää sanomaa köyhille ja heikoille sekä sanoin että teoin. Kun tunnistamme tämän tehtävän, Herran henki on myös meidän yllämme ja antaa meille voiman toimia oikeudenmukaisuuden puolesta. Oman arvontuntomme kristittyinä kutsuu meitä puhumaan ja toimimaan siten, että Jeesuksen Nasaretin synagogassa julistamat profeetta Jesajan kirjakäärön sanat käyvät toteen joka päivä niiden keskellä, jotka sitä meidän lähellämme kuulevat.

Rukous

Jumala Isämme,

anna meille anteeksi meidän vallanhimomme

ja vapauta meidät kiusauksesta sortaa toisia.

Auta meitä yhteyden synnyttävän Pyhän Henkesi kautta

elämään solidaarisuudessa lähimmäistemme kanssa

ja siten täyttämään yhdessä Poikasi Jeesuksen kanssa lupauksesi siitä,

kuinka vangitut vapautuvat köyhyydestä ja sorrosta.

Tätä rukoilemme hänen nimessään. Aamen.

Dag 5 Att bära ett glädjebud till de fattiga

Amos 8: 4–8 *Hör detta, ni som trampar på de fattiga*

Lukas 4: 16–21 *Att bära ett glädjebud till de fattiga*

Reflektion

Profeten Amos kritiserade affärsmän som utövade falskhet och exploaterade de fattiga för att göra största möjliga vinst. Amos underströk också att Gud ser deras missgärningar och att han aldrig kommer att glömma det. Gud lyssnar på ropen från offren för orättvisor och överger aldrig dem som är utnyttjade eller behandlas orättfärdigt.

Vi lever i en globaliserad värld där marginaliseringen, exploateringen och orättfärdigheten är hejdlös. Gapet mellan rika och fattiga blir allt större. Ekonomiska framsteg blir avgörande faktorer i relationerna mellan folk, nationer och samhällsgrupper. Ekonomiska frågor ökar ofta splittring och konflikter mellan dem. Det är svårt att uppnå fred när rättvisa är frånvarande.

I kraft av vårt gemensamma dop delar alla kristna Jesu profetiska uppdrag att förkunna de goda nyheterna till de fattiga och svaga i både ord och handling. När vi upptäcker detta uppdrag, kommer den heliga Anden över oss och ger oss kraft att arbeta för rättvisan. Vår värdighet som kristna kallar oss att tala och arbeta på ett sådant sätt att budskapet från profeten Jesaja, som Jesus förkunnade i Nasaret, blir förverkligat varje dag när vi lyssnar till människorna omkring oss.

Bön

Gud vår Fader,

förlåt vår strävan efter makt och befria oss från frestelsen att förtrycka andra.

Hjälp oss genom gemenskapen i din heliga Ande att leva i solidaritet med vår nästa och så med din Son Jesus tillsammans dela uppgiften att fullfölja ditt löfte om frihet från fattigdom och förtryck.

Det ber vi om i hans namn. Amen.

Kuudes päivä

Hänen nimensä on Herra Sebaot

Jer. 10: 12–16: *Hänen nimensä on Herra Sebaot*

Markus 16:14–15: *Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille*

Mietiskely

Luotu maailma julistaa Jumalan ihmeellistä voimaa. Jumala suuruus tulee näkyväksi luomakunnassa ja sen kautta: ”Hänen nimensä on Herra Sebaot.”

Kohtaamme tänä päivänä kuitenkin vakavan ekologisen kriisin, joka uhkaa koko luonnon selviytymistä. Ahneus on ajanut monet ihmiset hyväksikäyttämään luomakuntaa yli sen kestokyvyn. Metsiä kaadetaan kehityksen nimissä ja saasteet tuhoavat maan, ilman, virrat ja meret tehden maataloudesta mahdotonta, raikkaasta juomavedestä saavuttamatonta ja johtaen eläinten kuolemaan. Tässä kontekstissa on syytä muistaa, kuinka Jeesus ylösnousemuksensa jälkeen valtuutti opetuslapsensa julistamaan evankeliumia ”*kaikille luoduille*”. Mikään luomakunnan osa ei jää Jumalan suunnitelman ulkopuolelle tehdä uudeksi kaiken. Niinpä meidän tulee kääntyä taipumuksestamme hyväksikäyttää luontoa sen arvostukseen ja sovintoon luomakunnan kanssa.

Eri uskontojen edustajien keskuudessa syntyneet liikkeet niin Indonesiassa kuin muuallakin innoittavat kristittyjä tukemaan ekologisia kirkkoja ja puhumaan ympäristön hyväksikäyttöä vastaan. Tämä liittyy kristityt todistamaan Luojastaan, sillä ”hän on luonut kaiken”. Kun liitymme yhdessä toisten kristittyjen kanssa puolustamaan yhteistä kotiamme maata, emme vain osallistu aktivismiin, vaan täytämme Herran käskyn julistaa hyvää sanomaa Jumalan parantavasta ja uudistavasta rakkaudesta *kaikkia* luotuja kohtaan.

Rukous

Rakastava Jumala.

Sanasi voimalla kaikki syntyi.

Me kiitämme sinua maailmankaikkeudesta,

joka julistaa sinun kunniaasi, kauneuttasi ja hyvyttäsi.

Anna meille viisautta vaeltaa nöyrästi maailmassa

ja olla yhdessä hyvän sanomasi profeettoja kaikille luoduille.

Aamen.

Dag 6 Herren Sebaot är hans namn

Jeremia 10: 12–16 *Herren Sebaot är hans namn*

Markus 16: 14-15 *Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen*

Reflektion

Skapelsens värld är ett uttryck för Guds underbara makt. Guds godhet har blivit synlig i och genom hela skapelsen: *"Herren Sebaot är hans namn."*

Idag står vi emellertid för en allvarlig ekologisk kris, som hotar naturens överlevnad. Många människor har genom girighet drivits att utnyttja skapelsen bortom dess förmåga. I utvecklingens namn av har skogar skövats och miljögifter förstört landområden, luften, floderna och haven. Detta har gjort det omöjligt att odla jorden, gjort vattnet odrickbart och orsakat att djuren dör. I denna situation är det nyttigt att komma ihåg, att Jesus, efter sin uppståndelse, uppdrog åt lärjungarna att förkunna evangeliet *"för hela skapelsen"*. Ingen del av skapelsen står utanför Guds plan att göra allting nytt. Därför är en omvändelse nödvändig från att exploatera till en attityd som värderar och försonar oss med skapelsen.

Rörelser bland människor av olika tro i Indonesien och på många andra håll inspirerar kristna att skapa miljöfrämjande kyrkor och stå upp mot miljöförstörelsen. Detta förenar kristna när det gäller att bära vittnesbörd om sin Skapare, *"ty det är han som har skapat allt"*. När vi förenar oss med andra kristna för att ta vara på vårt gemensamma jordiska hem innebär det inte bara aktivism, utan ett fullföljande av Herrens uppdrag att förkunna de goda nyheterna om Guds helande och upprättande kärlek till *hela* skapelsen.

Bön

Kärleksrike Gud.

Genom ditt ord har allting blivit till.

Vi tackar dig för universum som uppenbarar din ära, skönhet och godhet.

Ge oss vishet att vandra varsamt på jorden och tillsammans bli profeter för dina goda nyheter för hela skapelsen. Amen.

Seitsemäs päivä Suuri on sinun uskosi, nainen!

1. Sam. 1: 13–17: *Mene rauhassa*

Matt. 15: 21–28: *Suuri on sinun uskosi, nainen!*

Mietiskely

Eeli ei tunnista Hannan pitkää ja harrasta rukousta, vaan tuomitsee hänet ja sivuuttaa hänen pyyntönsä juopuneen houreina. Kuitenkin Hannan vastaus ja pyyntö olla pitämättä häntä 'kelvottomana naisena' pehmittää Eelin sydämen ja saa tämän lähettämään hänet rauhassa siunauksen kera. Samalla tavoin Jeesus ensin sivuuttaa kanaantilaisen naisen, joka tulee pyytämään häntä parantamaan tämän tyttären, ja sanoo tulleensa vain omaa kansaansa varten. Nainen kuitenkin anoo Jeesukselta apua hellittämättä haastaen hänet, jolloin lopulta Jeesus tunnustaa hänen suuren uskonsa ja täyttää hänen pyyntönsä. Molemmilla kerroilla nainen, joka ensin marginalisoidaan ja tuomitaan huomiota ansaitsemattomaksi, osoittautuu puhuvan profeetallisia sanoja, jotka pehmittävät sydämet ja tuovat kokonaisvaltaisen parannuksen.

Naisten äänten marginalisoiminen ja sivuuttaminen jatkuvat meidän omana aikanamme. Niinpä lankeamme jopa kirkoissamme usein naisia halveksivaan kulttuuriin. Tullessamme tietoisiksi omista epäonnistumisistamme tällä alueella kristityt voivat yhä helpommin tunnustaa naisia ja lapsia kohtaavan kauhistuttavan väkivallan, joka riistää väkivalloin heidät kodistaan ja kauppaa toisiin maihin. Heitä samoin kuin monia muita siirtotyöläisiä kohdellaan usein epäinhimillisin tavoin ja heiltä riistetään heidän kaikkein perustavimmat ihmisoikeutensa. Viime vuosina Indonesian kirkot ovat liittyneet yhdessä toimimaan ihmiskauppaa ja lasten seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan. Kirkkojen toiminta yhdessä muiden uskontojen edustajien kanssa osoittautuu yhä tarpeellisemmaksi uhrien lukumäärän kasvaessa päivittäin joissakin osissa heidän kotimaataan. Kun kristityt liittyvät yhteiseen rukoukseen ja Raamatun tutkiskeluun ja todella kuuntelevat Jumalan ääntä, he voivat huomata, että Jumala puhuu tänäänkin niiden äänellä, joita kaikkein eniten yhteiskunnassa hyväksikäytetään. Kun Jumalan kutsu kuullaan yhdessä, innoittaa se heitä liittymään yhteiseen toimintaan ihmiskaupan ja muiden pahuuksien ruttoa vastaan.

Rukous

Armollinen Jumala.

Sinä olet ihmisarvon lähde.

Sinun armostasi ja voimastasi

Hannan sanat käänivät pappi Eelin sydämen;

sinun armostasi ja voimastasi

kanaanilaisen naisen sanat saivat Jeesuksen parantamaan hänen tyttärensä.

Kun etsimme tapoja osoittaa Kirkkosi ykseyttä,

anna meille rohkeutta torjua kaikki naisiin kohdistuvan väkivallan muodot

ja anna meidän riemuista kaikista Hengen lahjoista,

joita naiset tuovat Kirkkosi palvelukseen.

Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

joka elää ja hallitsee yhdessä sinun ja Pyhän Hengen kanssa, Jumala iankaikkisesti. Aamen.

Dag 7 **Kvinna, din tro är stark**

1 Samuelsboken 1: 13–17 *Gå i frid*

Matteus 15: 21–28 *Kvinna, din tro är stark*

Reflektion

Eli misstrodde Hannas djupa och innerliga bön och fördömde henne och avfärdade hennes begäran som en druckens svamlande. Ändå kom hennes svar att röra hans hjärta så att han inte avvisade henne som en ”värdelös kvinna” utan sände iväg henne med en välsignelse. Samma sak skedde då en kananeisk kvinna kom för att be Jesus om att hela hennes dotter. Till att börja med avvisade Jesus henne och sade att han hade kommit enbart till sitt eget folk. Ändå framhärjade kvinnan med att be och anropa och slutligen tog Jesus emot hennes bön och erkände hennes starka tro. I båda fallen handlade det om kvinnor som var marginaliserade och bedömdes ovärdiga att uppmärksamma, men visade sig tala profetiska ord som fick hjärtan att mjukna och förde med sig helade och helhet.

Marginalisering och avvisande av kvinnors röster fortsätter in i vår egen tid. Också inom våra kyrkor är vi ofta delaktiga i en kultur som nedvärderar kvinnor. När kristna människor får upp ögonen för sina egna tillkortakommanden på detta område leder det till att de på ett tydligare sätt erkänner det fasansfulla i våldet mot kvinnor och barn, vilka med våld rövas bort från sina hem genom trafficking till andra länder. Dessa och många andra migrantarbetare behandlas ofta på ett omänskligt sätt och förnekas de mest grundläggande mänskliga rättigheterna. Under de senaste åren har kyrkorna i Indonesien genomfört gemensamma aktioner mot mänsklig trafficking och sexuellt våld mot barn. Dessa försök, liksom andra aktioner som genomförts av människor med annan tro, är alltmer angelägna, särskilt som antalet offer i vissa delar av landet ökar dagligen.

Kristna, förenade i bön och studium av den heliga Skrift och ärligt lyssnande till Guds röst, kan upptäcka, att Gud också talar idag genom ropen från de mest utsatta i samhället. Det är när de hör Guds kallelse tillsammans som de blir inspirerade att förena sig i gemensam handling mot gissel som mänsklig trafficking och annan ondska.

Bön

Nåderike Gud,

du är källan till människors värdighet.

Genom din nåd och makt kunde Hannas ord förändra hjärtat hos Eli prästen.

Genom din nåd och makt kunde den kananeiska kvinnans ord röra vid Jesus så att han helade hennes dotter.

När vi söker att manifesteras kyrkans enhet,

ge oss modet att förkasta varje form av våld mot kvinnor och tacka för de Andens gåvor som kvinnor för med sig till tjänst i kyrkan.

Om detta ber vi genom Jesus Kristus, vår Herre, som lever och regerar tillsammans med dig och den heliga Anden, en enda Gud, från evighet till evighet. Amen.

Kahdeksas päivä Herra on minun valoni ja apuni

Ps. 27: 1–4 *Herra on minun valoni ja apuni*

Joh. 8: 12–20 *Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo*

Mietiskely

Päivittäiset mietiskelymme Kristittyjen ykseyden rukousviikon kahdeksan päivän aikana ovat käsitelleet monia vaikeita tilanteita, joita kohtaamme tämän päivän maailmassa ja joihin lukeutuvat ahneus, väkivalta, poissulkeminen, hyväksikäyttö, saastuttaminen, nälkä ja ihmiskauppa. Indonesian kirkot tietävät, että nämä kysymykset haastavat kaikkia kristittyjä. Kirkot tunnustavat ja tunnustavat, että osa näistä synneistä on tahrannut myös heidän omaa elämäänsä haavoittaen kirkkojen ykseyttä ja kaventaen niiden todistusta maailmassa. Samalla kirkot tunnustavat myös ne monet lupaavat tilanteet, joissa kirkot ovat tulleet yhteen ja todistaneet ykseydestään Kristuksessa.³ Kristityt toisaalla maailmassa voivat nimetä monia muita esimerkkejä omista tilanteistaan.

Päivä päivältä, vuosi vuodelta ja erityisesti tämän Kristittyjen ykseyden rukousviikon aikana kristityt liittyvät yhteiseen rukoukseen, tunnustavat yhteisen uskon, johon heidät on kastettu, kuuntelevat Jumalan ääntä Kirjoituksissa ja rukoilevat yhdessä Kristuksen ruumiin ykseyden puolesta. Näin tehdessään he tunnustavat Pyhän Kolminaisuuden kaiken ykseyden lähteeksi ja Jeesuksen maailman valoksi, joka lupaa elämän valon niille, jotka häntä seuraavat. Maailman monet epäoikeudenmukaisuudet tekevät heidät usein murheellisiksi ja vihaisiksi. He eivät kuitenkaan menetä toivoaan, vaan siirtyvät toimintaan. Koska Herra on heidän valonsa ja apunsa ja heidän elämänsä turva, he eivät pelkää.

Rukous

Jumala ylläpitäjämme,

me ylistämme sinua hyvydestäsi ja rakkaudestasi,

jolla vahvistat meitä koettelemusten aikana,

ja valostasi, jonka näytät meille pimeinä aikoina.

Muuta elämämme niin, että voisimme olla toisille siunauksena.

Auta meitä elämään ykseydessä erilaisuuden keskellä todistaen sinun yhteydestäsi

Isä, Poika ja Pyhä Henki,

Jumala iankaikkisesti. Aamen.

³ Vrt. Indonesian ekumeeninen tilanne.

Dag 8 Herren är mitt ljus och min räddning

Psaltaren 27: 1–4 *Herren är mitt ljus och min räddning*

Johannes evangelium 8: 12–20 *Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.*

Reflektion

Under de åtta dagarna under denna bönevecka för kristen enhet har de dagliga reflektionerna tagit upp många svåra situationer som vi möter i vår värld idag som girighet, våld, exkludering, utsugning, fattigdom, miljöförstöring, hunger och trafficking. Kyrkorna i Indonesien är medvetna om att dessa frågor utmanar alla kristna. De erkänner och bekänner att dessa frågor är utmaningar som möter alla kristna. De erkänner och bekänner att en del av dessa synder har fläckt livet inom deras kyrkor också, har skadat deras enhet och försvagat deras vittnesbörd till världen. Samtidigt känner de också igen de många lovande exemplen på hur kyrkorna kommer tillsammans och vittnar om sin enhet i Kristus.⁴ Kristna i andra delar av världen kan nämna många exempel från sina egna förhållanden.

Dag efter dag, år efter år, och särskilt under böneveckan för kristen enhet samla kristna för gemensam bön, för att uttrycka sin gemenskap genom dopet och tron, för att lyssna till Guds röst i Skriften och för att tillsammans be om enhet i Kristi kropp. När de gör detta, erkänner de att den heliga Treenigheten är källan till all enhet och att Jesus är världens ljus som lovar livets ljus till alla dem som följer honom. De många orättvisorna i världen gör dem ofta ledsna eller upprörda. Men de förlorar inte hoppet utan kallas till handling. Eftersom Herren är deras ljus, deras frälsning och deras livs styrka är de inte rädda.

Bön

Gud, vår uppehållare,

vi prisar dig för din kärleksfulla godhet som håller oss uppe i tider av prövning och visar oss ditt ljus i tider av mörker.

Förvandla våra liv så att vi kan bli till välsignelse för andra.

Hjälp oss att leva ut enhet i mångfald som vittnen om din gemenskap

Fader, Son och helig Ande,

en enda Gud, nu och för alltid. Amen.

⁴ Här hänvisas till den ekumeniska situationen i Indonesien, ett hem för många stammar, språk, kulturer och religioner.

JULISTUS KAHESTA EKUMEEINISESTA RUKOUSPÄIVÄSTÄ VUONNA 2019

Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia (5. Moos. 16:11–20)

Vuoden 2019 rukousviikon teema Olkaa rehellisiä ja oikeudenmukaisia muistuttaa meitä kristillisistä arvoista ja niiden mukaan toimimisesta. Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus kuuluvat yhteen ja luovat perustan kansakuntien hyvinvoinnille.

Ihmiskunnan elämää uhkaavat ilmaston lämpeneminen ja epäsoju erilaisten ihmisryhmien välillä. Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus suhteessa luomakuntaan vaikuttavat elintapojemme muutokseen. Samoin ne ehkäisevät epäoikeudenmukaisia rakenteita ja uhkakuvien syntymistä eri ihmisryhmien välille. Yhteisten asioiden hoitaminen vaatii kykyä erilaisten näkemysten kuulemiseen ja epäkohtien tunnistamiseen sekä rohkeutta toimia oikeudenmukaisuuden hengessä. Siltojen rakentaminen ja yhteistyö ovat avainasemassa myös oman kansakuntamme tulevaisuuden kehittämisessä.

Rukouspäivän Vanhan testamentin teksti Jesajan kirjassa puhuu viisauden ja ymmärryksen hengestä, taidon ja voiman hengestä sekä totuuden tuntemisen hengestä. Jesajan kirja jatkaa: ”Hän ei tuomitse silmämitalla eikä jaa oikeutta korvakuulolta, vaan antaa heikoille oikean tuomion ja ajaa vakaasti maan köyhien asiaa.” Vakaata tahtoa toimia heikomman puolesta, oikeaa ymmärrystä ja taitoa pyydämme – paitsi kansakuntana myös yksilötasolla omaan elämäämme.

Totuuden tuntemisen henki kuvaa pyrkimyksiä tunnistaa ja nähdä asioita oikein. Se haastaa aikakauttamme, jossa rinnakkaistotuudet ja erilaiset tulkintamallit usein hämärtävät ajatteluamme. Mielikuvat ja pyrkimykset vaikeuttavat oikeaa ymmärtämistä ja oman edun tavoittelu estää näkemästä lähimmäisen hyvää.

Oikeudenmukaisuus perustuu jokaisen ihmisen arvon tunnustamiseen, heikomman puolustamiseen ja rohkeuteen toimia oikein. Avoimuus ja rehellisyys auttavat näkemään ympäröivän todellisuuden keskellä ne ihmiset, jotka tarvitsevat tukeamme ja apuamme eniten. Totuuden valossa näemme itsemme puutteinemme ja pystymme armahtamaan toisia. Vanha suomalainen sananlasku, rehellisyys maan perii, on edelleen ajankohtainen.

Rukouspäivät ekumeenisella rukousviikolla 18. tammikuuta ja ekumeenisella vastuuviikolla 24. lokakuuta tarjoavat mahdollisuuden itsetutkisteluun sekä totuuden ja oikeudenmukaisuuden etsimiseen. Rukouspäivien raamatuntekstit puhuvat paitsi totuuden tunnistamisesta, rehellisyydestä ja oikeudenmukaisuudesta, myös rauhasta. Jesajan kirjan teksti Jumalan oikeudenmukaisuudesta päättyy kauniiseen kuvaan rauhasta, jossa susi ja karitsa kulkevat yhdessä, ja pantteri laskeutuu levolle vohlan viereen. Kuvaus kertoo maailmasta, jossa kukaan ei tee pahaa toiselleen.

Rukouspäivänä kirkot rukoilevat oikeudenmukaisuutta ja rauhaa maailmaan, sovintoa ihmisten välille ja varjelusta koko luomakuntaan. Rauha syntyy rehellisyydestä, oikeudenmukaisuudesta ja armahtavuudesta. Rukoillessamme rauhaa jätämme elämämme ja koko maailman Korkeimman suojaan: ”Olkaa rohkeat, älkää väpuko epätoivoon.”

Helsingissä 28. marraskuuta 2018

Tasavallan presidentti
Sauli Niinistö

PLAKAT OM TVÅ EKUMENISKA BÖNDAGAR ÅR 2019

Var ärliga och rättvisa (5 Mos. 16:11–20)

Temat för böneveckan år 2019 Var ärliga och rättvisa påminner oss om kristna värderingar och vikten av att följa dem. Ärlighet och rättvisa hör samman och utgör en grund för nationers välfärd.

Mänskligheten hotas av klimatuppvärmning och osämja mellan olika människogrupper. Ärlighet och rättvisa i förhållande till skapelsen innebär en förändring av vår livsstil. Samtidigt förebygger rättvisa och ärlighet orättvisa strukturer och att hotbilder uppstår mellan olika människogrupper. Att sköta gemensamma frågor kräver förmåga att lyssna till olika synsätt och identifiera missförhållanden, men också mod att agera i den anda som rättvisan kräver. Att bygga broar och samarbeta får en nyckelroll även när det gäller att utveckla vårt lands framtid.

Böndagens gammaltestamentliga text ur Jesajas bok talar om vishetens och insiktens ande, om klokhetens, kraftens och kunskapens ande. Texten i Jesaja fortsätter: ”Han dömer inte efter skenet, skipar inte rätt efter rykten. Rättvist dömer han de svaga, med oväld skipar han rätt åt de fattiga i landet.” Vi ber om en fast vilja att verka för dem som är utsatta, om insikt och förmåga – det ber vi inte bara som nation utan också på individnivå i våra egna liv.

Klokhetens och kunskapens ande pekar på en strävan att identifiera och se saker så som de verkligen är. Det är en utmaning i vår tid, där parallella sanningar och olika tolkningsmodeller ofta fördunklar våra tankar. Tendentiösa attityder försvårar en äkta förståelse medan en strävan efter egen vinning förhindrar oss att se det som är det goda för vår nästa.

Rättvisa bygger på att vi erkänner varje människas värde, försvarar dem som är svagare och har mod att handla rätt. Öppenhet och ärlighet hjälper oss att se de människor som allra mest behöver vårt stöd och vår hjälp i den verklighet som omger oss. I sanningens ljus ser vi våra egna brister och kan förbarma oss över andra. Det gamla ordstävets om att ärlighet varar längst är fortfarande aktuellt.

Böndagarna under ekumeniska böneveckan den 18 januari och under ekumeniska ansvarsveckan den 24 oktober ger oss tillfälle till självrannsakan och att söka sanning och rättvisa. Böndagarnas bibeltexter tar inte bara upp sanning, ärlighet och rättvisa, utan också fred. Avsnittet ur Jesajas bok om Guds rättvisa avslutas med en vacker bild av fred: vargen bor med lammet och pantern ligger vid killingens sida. Det är en beskrivning av en värld där ingen gör någon annan illa.

Under böndagen ber kyrkorna om rättvisa och fred i vår värld, om försoning mellan människor och beskydd för hela skapelsen. Fred föds ur ärlighet, rättvisa och förbarmande. I vår bön om fred lägger vi våra liv och hela världen under den Högstes beskydd: ”Känn ingen oro och tappa inte modet.”

I Helsingfors den 28 november 2018

Republikens president
Sauli Niinistö

RUKOUSPÄIVIEN RAAMATUNTEKSTIT 2019

Ensimmäinen rukouspäivä 18.1. *Kristittyjen ykseyden rukouspäivä*

Jesaja 11: 1–9

Iisain kannosta nousee verso,
vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää.
Hänen ylleen laskeutuu Herran henki,
viisauden ja ymmärryksen henki,
taidon ja voiman henki,
totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki: hänen ilonsa on totella Herraa.
Hän ei tuomitse silmämitalla
eikä jaa oikeutta korvakuulolta
vaan antaa heikoille oikean tuomion
ja ajaa vakaasti maan köyhien asiaa.
Hän lyö väkivaltaista sanansa sauvalla
ja surmaa huultensa henkäyksellä väärintekijän.
Vanhurskaus on hänellä varustuksena
ja uskollisuus vyönä hänen uumillaan.
Silloin susi kulkee karitsan kanssa
ja pantteri laskeutuu levolle vohlan viereen,
vasikka ja leijonanpentu syövät yhdessä
ja pikkupoika on niiden paimenena.
Lehmä ja emokarhu käyvät yhdessä laitumella,
yhdessä laskeutuvat levolle niiden vasikat ja pennut,
ja leijona syö heinää kuin härkä.
Ja imeväinen leikkii kyyn kolon äärellä,
vastikään vieroitettu lapsi kurottaa kättään
kohti myrkkykäärmeen luolaa.
Kukaan ei tee pahaa, ei tuota turmiota
minun pyhällä vuorellani,
sillä maa on täynnä Herran tuntemusta
niin kuin meri on vettä tulvillaan.

Room. 8: 19–26

Koko luomakunta odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. Kaiken luodun on täytynyt taipua katoavaisuuden alaisuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan hänen, joka sen on alistanut. Luomakunnalla on kuitenkin toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. Me tiedämme, että koko luomakunta yhä huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa. Eikä vain luomakunta, vaan myös me, jotka olemme ensi lahjana saaneet omaksemme Hengen, huokailemme odottaessamme Jumalan lapseksi pääsemistä, ruumiimme lunastamista vapaaksi. Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee!
Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.
Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin.

Joh. 14: 27

Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon.

BIBELTEXTER FÖR BÖNDAGARNA 2019

Första böndagen 18.1

Böndag för kristen enhet

Jesaja 11: 1–9

En gren skall växa ur Jishajs avhuggna stam,
ett skott skall skjuta upp ur hans rot.
Han är fylld av Herrens ande,
vishetens och insiktens ande,
klokhetens och kraftens ande,
kunskapens och gudsfruktans ande.
Han dömer inte efter skenet,
skipar inte rätt efter rykten.
Rättvist dömer han de svaga,
med oväld skipar han rätt åt de fattiga i landet.
Hans ord är en käpp på våldsmännens rygg,
de ondas liv blåses ut av hans tal.
Rättvisan är hans bälte,
troheten bär han kring livet.
Då skall vargen bo med lammet,
pantern ligga vid killingens sida.
Kalv och lejon går i bet
och en liten pojke vallar dem.
Kon och björnen betar tillsammans,
deras ungar ligger sida vid sida.
Lejonet äter hö som oxen.
Spädbarnet leker vid ormens håla,
ett barn sticker handen i kobrans bo.
Ingenstans på mitt heliga berg
skall ske något ont eller vrångt,
ty kunskap om Herren skall uppfylla landet,
liksom havet är fyllt av vatten.

Romarbrevet 8: 19–26

Ty skapelsen väntar otåligt på att Guds söner skall uppenbaras. Allt skapat har lagts under tomhetens välde, inte av egen vilja utan på grund av honom som vållade det, men med hopp om att också skapelsen skall befrias ur sitt slaveri under förgängelsen och nå den frihet som Guds barn får när de förhärligas.

Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovåndor. Och till och med vi, som har fått Anden som en första gåva, också vi ropar i vår väntan på att Gud skall göra oss till söner och befria vår kropp. I hoppet är vi räddade – ett hopp som man ser uppfyllt är inte något hopp, vem hoppas på det han redan ser? Men om vi hoppas på det vi inte ser, då väntar vi uthålligt. På samma sätt är det när Anden stöder oss i vår svaghet. Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord.

Johannes 14: 27

Frid lämnar jag kvar åt er, min frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Känn ingen oro och tappa inte modet.

Toinen rukouspäivä 24.10.

Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä

5. Moos. 16: 11–20

Tulkaa kaikki Herran, Jumalanne eteen, niin te kuin teidän poikanne ja tyttärensä, orjanne ja orjattarensä sekä keskuudessanne asuvat leeviläiset, muukalaiset, orvot ja lesket, ja iloitkaa kaikki siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asuinsijaksi. Muistakaa, että itse olitte orjina Egyptissä. Noudattakaa sen tähden tarkoin näitä käskyjä.

Kun olette puineet viljanne ja korjanneet viinisatonne, teidän tulee viettää lehtimajanjuhlaa seitsemän päivän ajan. Iloitkaa kaikki juhlassanne, niin te kuin teidän poikanne ja tyttärensä, orjanne ja orjattarensä sekä keskuudessanne asuvat leeviläiset, muukalaiset, orvot ja lesket. Viettäkö seitsemän päivän ajan juhlaa Herran, Jumalanne, kunniaksi siinä paikassa, jonka hän valitsee. Herra siunaa teidän satonne ja kaikki toimenne, ja siksi teidän tulee iloita ja riemuita. Kolmesti vuodessa, happamattoman leivän juhlan, viikkojuhlan ja lehtimajanjuhlan aikana, kaikkien miesten on kokoonnuttava Herran, Jumalanne, kasvojen eteen siihen paikkaan, jonka hän valitsee. Kukaan ei saa tulla Herran eteen tyhjin käsin, vaan jokainen tuokoon lahjan sen mukaan, miten hänellä on varoja ja miten Herra, teidän Jumalanne, on häntä siunannut.

Asettakaa heimojanne varten tuomareita ja kirjureita kaikkiin kaupunkeihin, jotka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa. Heidän tulee tuomita kansaa oikeudenmukaisesti.

Älkää vääristäkö oikeutta älkääkä olko puolueellisia. Älkää ottako lahjuksia, sillä lahjus sokaisee viisaankin ja vääristää niiden asian, jotka ovat oikeassa.

Olkaa rehellisiä, noudattakaa oikeudenmukaisuutta, niin saatte elää ja pitää omananne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille.

Room. 12: 16–21

Olkaa keskenänne yksimielisiä. Älkää pitkö itseänne muita parempina, vaan asettukaa vähäosaisten rinnalle. Älkää olko omasta mielestänne viisaita.

Älkää maksako kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää siihen, mikä on hyvää kaikkien silmissä. Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa. Älkää ottako oikeutta omiin käsiinne, rakkaat ystävät, vaan antakaa Jumalan osoittaa vihansa. Onhan kirjoitettu: »Minun on tuomio, minä maksan tekojen mukaan» – näin sanoo Herra.

Edelleen sanotaan: »Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle ruokaa, jos hänellä on jano, anna juotavaa. Näin keräät tulsia hiiliä hänen pänsä päälle.»

Älä anna pahan voittaa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä.

Luuk. 18: 1–8

Jeesus esitti opetuslapsille vertauksen opettaakseen, että aina tulee rukoilla, koskaan lannistumatta: »Eräessä kaupungissa oli tuomari, joka ei pelännyt Jumalaa eikä piitannut ihmisistä. Samassa kaupungissa eli myös leskivaimo, joka tavan takaa tuli tuomarin luo pyytämään: 'Ratkaise jo asiani, tuomitse riitapuoleni.' Pitkään aikaan tuomari ei suostunut. Sitten hän kuitenkin ajatteli: 'Kaukana siitä, että pelkäisin Jumalaa tai piittäisin ihmisistä, mutta tästä leskestä on minulle vaivaa. Minä autan häntä saamaan oikeuden, muuten hän ennen pitkää repii minulta silmät päästä.'»

Herra sanoi: »Huomatkaa: noin ajatteli väärämielinen tuomari. Tottahan sitten Jumala hankkii oikeuden valituilleen, jotka päivin ja öin huutavat häntä avuksi. Hänkö viivyttäisi apuaan? Minä sanon teille: hän hankkii heille oikeuden viipymättä. Mutta kun Ihmisen Poika tulee, löytääkö hän uskoa maan päältä?»

Andra böndagen 24.10

Böndag för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar

5 Mosebok 16: 11–20

På den plats som Herren, din Gud, väljer ut och där han vill låta sitt namn bo skall du glädja dig inför Herren, din Gud, tillsammans med din son och din dotter, din slav och din slavinna, liksom med leviterna i dina städer samt invandrarna, de faderlösa och änkorna som du har hos dig. Kom ihåg att du själv en gång var slav i Egypten, och följ troget dessa stadgar.

Lövhyddefesten skall du fira i sju dagar, när du har samlat in vad du fått från din tröskplats och din vinpress. Gläd dig under din fest tillsammans med din son och din dotter, din slav och din slavinna, liksom med leviterna, invandrarna, de faderlösa och änkorna i dina städer. I sju dagar skall du hålla fest till Herrens, din Guds, ära på den plats som Herren väljer ut. Ty Herren, din Gud, skall välsigna dig och hela din skörd och allt ditt arbete, och du skall bara glädja dig.

Tre gånger om året skall alla män hos dig träda fram inför Herren, din Gud, på den plats som han väljer ut: vid det osyrade brödets högtid, vid veckohögtiden och vid lövhyddefesten. Ingen skall träda fram inför Herren med tomma händer, utan var och en skall ge vad han kan, allt efter den välsignelse som Herren, din Gud, har gett dig.

Inom dina stammar skall du tillsätta domare med biträden i alla städer som Herren, din Gud, ger dig, och de skall skipa rätt åt folket med rättvisa domar. Du skall inte vränga rätten och inte vara partisk. Du skall inte ta mutor, ty mutor gör den vise blind och fördärvar saken för den som har rätt. Det rätta, endast det rätta, skall vara din strävan. Då får du leva och ta i besittning det land som Herren, din Gud, vill ge dig.

Romarbrevet 12: 16–21

Bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgås med dem som är ringa. Var inte självkloka. Löna inte ont med ont. Tänk på vad som är riktigt för alla människor. Håll fred med alla människor så långt det är möjligt och kommer an på er. Ta inte rätten i egna händer, mina kära, utan låt Guds vrede ha sin gång, ty det står skrivet: Min är hämnden, jag skall utkräva den, säger Herren. Men är din fiende hungrig, ge honom att äta; är han törstig, ge honom att dricka. Då samlar du glödande kol på hans huvud. Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda.

Lukas 18: 1–8

Han gav dem en liknelse för att lära dem att alltid be och inte ge upp: ”I en stad fanns det en domare som varken fruktade Gud eller brydde sig om människor. I samma stad fanns en änka, och hon kom gång på gång till honom och sade: ’Låt mig få ut av min motpart vad jag har rätt till.’ Till en början ville han inte, men sedan tänkte han: ’Inte för att jag fruktar Gud eller bryr mig om människor, men så besvärlig som den där änkan är skall jag låta henne få ut vad hon har rätt till, annars pinar hon livet ur mig med sitt springande.’” Och Herren sade: ”Där hör ni vad en orättfärdig domare säger. Skulle då inte Gud låta sina utvalda få sin rätt, när de ropar till honom dag och natt? Skulle han låta dem vänta? Jag säger er: han skall snart nog låta dem få sin rätt. Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer?”

Nelivärinen juliste ladattavissa
Affischen i fyrfärgstryck kan laddas från
www.ekumenia.fi

Juliste saatavissa pdf- ja jpg-muodossa.
Sitä voi käyttää rukousviikon tilaisuuksissa ja ilmoittelussa.
Affischen är tillgänglig i pdf- och jpg-format.
Den kan användas vid böneveckans evenemang och som information.
Design: Liina Pajunen

Rukousviikon aineisto ja erillinen jumalanpalveluskaava internetissä
Böneveckans material och ett skilt gudstjänstformulär finns på internet
www.ekumenia.fi